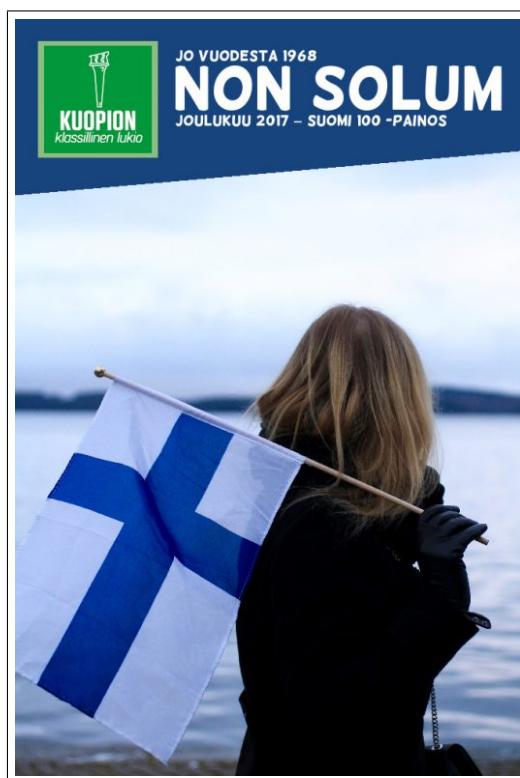

NON SOLUM

Joulukuu 2017 – Suomi 100 -painos

Sisällysluettelo

Pääkirjoitus	4
Klassikan Minun Suomeni -juhla	6
Klassikan syksyn ylioppilasjuhla	10
Onko 100-vuotias Suomi pelkkiä oheistuotteita?	11
Testi: Kuinka suomalainen olet?	13
Kuinka juhlistat satavuotiaasta Suomea?	16
Minun Suomeni -kuvin ja runoin	18
100-vuotias Suomi kestävän kehityksen alkutaipaleella	19
Yhteyksiä Eurooppaan EYP	22
Startup-lukiolaiset tutustumassa yritysmaailmaan Slushissa	24
Louhimiehen Tuntematon sotilas on liikuttava kunnianosoitus satavuotiaalle Suomelle	26
100-vuotias Suomi ja ystäväni rapakon takaa	29
His name is Svärd, Sakari Svärd	32
Historian havinaa Non Solumin sivuilta	35
Kalastajien Suomi100-juhlintaa	38
Suomen kasvot	40
Gallup suomalaisuudesta	41
Evakon kaipuu kotiin	43
Suomen 100 itsenäisyyden vuotta	45
Itsenäisen Suomen urheilusaavutuksia	49
Kuopio-hallin veteraanitapahtumassa huokui lämmin ja arvokas tunnelma	51
Ilkka Herola: "Suomi merkitsee minulle kotia."	53

Veli-Matti Koistinen -Klassikan opiskelija ja olympiaurheilija	55
Mikä tekee Suomesta Suomen?	57
Kokemuksia Klassikan tiimijaksosta	59
The Classified Band – bilebändi, joka saa lukiolaisetkin joraamaan	61
Vegaanituotteet testissä	63
Horoskooppi vuodelle 2018	65
Toimitus	67
Lähdeluettelo	69
Suomi Finland 100	71
Toimittajat	72

Pääkirjoitus

Tuomas Alanen

Taas on yksi vuosi kohta vierähtänyt kohti joulua sujuvasti. Jos kelaan vuotta 2017, on se ollut ainakin allekirjoittaneelle yksi kiireisimmistä aikaisempiin nähden. Mutta siinä ajassa on päässyt kokemaan jos jonkinlaista.

On ollut Slush-tapahtumaa Helsingissä ja Chengdussa, Kiinassa; VR-esittelyä Puolustusvoimille Tuusulassa, KEOS-päivillä Jyväskylässä, Koulu 2030-seminaarissa Helsingissä ja myöskin Klassikalla, koulurauhan julistuksen videoimista Mualiman navalta. Vuoteen on mahtunut paljon koettavaa ja nähtävää.

Tämä vuosi on myöskin ollut kasvattava. On ollut panelistin hommaa ja kahdessa VR-esittelyssä olin yhtenä puhujistakin. Parasta antia on ollut ihmisten kanssa keskusteleminen. On päässyt tuomaan omia ideoitaan esille. Ideoiden esille tuomisessa Startup-lukiosta on ollut hyötyä, kun sen myötä on päässyt kehittämänä omia ajattelun taitoja ja saamaan eväitä ideoiden eteenpäin kehittämisessä.

*Kuva 1: Paneelikeskustelun alustuspuheen-
vuoro Koulu 2030-juhlaseminaarissa
lauantaina 2.12 Helsingin normaali-
lyseolla.*

Mutta tähän kulminoituu kysymys, tarvitseeko aina olla kaikessa mukana, että pystyy kokemaan kaikkea huikeaa ja upeaa? Ei välttämättä, sillä pitää pystyä ottamaan kaikki irti myös ihan perusarjesta.

Myöskin lepo ja ajanhallinta kuuluu hyvin tärkeänä osana tähän.

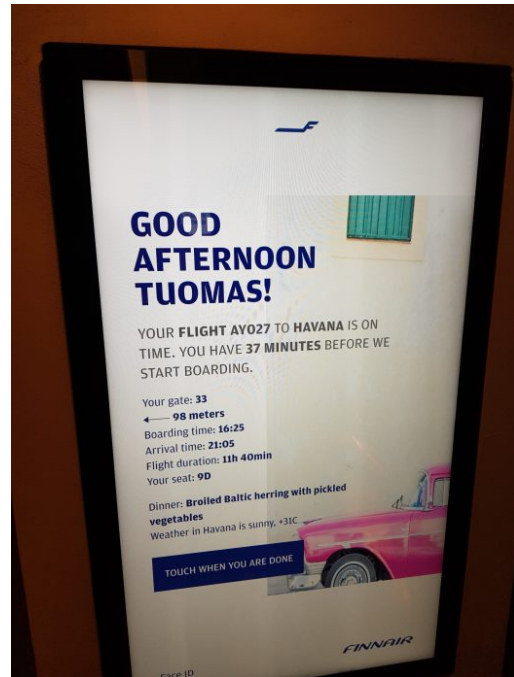
Kuten Helsingin Slushissa Finnairin Face ID-demo kertoi lähtevästä lennosta lomalle Havannaan (olisipa se ollut oikeasti tosi juttu!), pitää osata rajoittaa myös itse omaa lentämistä eri paikoissa. On myönnettävä, että syylistyn siihen, että olen jopa liian monessa asiassa mukana. On vain liian monta kivaa asiaa, joissa olla mukana.

Laskin juuri, että viimeisen neljän viikon aikana olen joka viikonloppu jossakin päin huitelemassa erilaisissa tapahtumissa ja leireillä. Joskus pitää pystyä rauhoittumaan koti-

olosuhteisiin ja rentoutua sekä ladata akkuja, jotta jaksaa taas jatkaa lentämistä. Mutta toisaalta kiireinen ajanjakso pitää mielen virkeänä, kun joutuu keskittymään asioiden hoitamiseen ihan erilaisella tahdilla ja syklillä. Ja on ihmisiä, keille se sopii elämäntyylisiin.

Itse koen, että välistä pitää olla kiireisempää, että pystyy arvostamaan rauhallisempia ajanjaksoja. Pidemmän päälle koko aikainen kiire ei ole hyvä, koska omat vapaa-ajan harrastukset jäävät sivulle ajanpuutteen vuoksi.

Joulu tarjoaa akkujen lataamiseen hyvän mahdollisuuden, kun loma-aikana pääsee rentoutumaan ja rauhoittumaan. Toivotaan, että vuodesta 2018 tulee yhtä mielenkiintoinen kuin tästäkin ja myös teillä, lukijoilla, tulisi olemaan mielenkiintoinen ja mahtava vuosi 2018, joka tarjoaisi teille uusia kokemuksia!

Vietämme Suomen 100-vuotista itsenäisyyden taivalta tänä vuonna.

Tämän juhlavuoden kunniaksi halusin palauttaa Non Solumiin tiedon lehden pitkästä historiasta kaikkien nähtäville. Selvitystyömme lopputuloksena totesimme, että lehti on ilmestynyt noin vuodesta 1968 lähtien ja halusimmekin palauttaa sen tiedon lehden kanteen, jonne se kuuluu paraatipaikalle.

Elämme nykypäivänä kiireistä elämää ja kehitämme koko ajan kaikkea uutta. On kuitenkin joskus hyvä myös muistaa, että vanhoja perinteitä ei saa unohtaa. Non Solum on yksi niistä!

Klassikan Minun Suomeni -juhla

Teksti Henna Hämynen ja kuvat Juuso Jonninen

Maanantaina 4. joulukuuta vietettiin Klassikalla Suomen satavuotisjuhlaa teemalla Minun Suomeni. Päivällä koulun oma väki juhlisti Suomen itsenäisyyttä. Iltajuhlaan kutsuttiin kotijoukot. Lipputuotot lahjoitettiin opiskelijoiden toiveen mukaan pienille, uusille suomalaisille eli Kysin keskusille.

Musiikin opettaja Mervi Kovanen ja äidinkielen opettaja Henna Hämynen aloittivat juhlan suunnittelun jo viime keväänä. Heti ensivaiheessa mukaan suunnitteluun pyydettiin kaikki produktiosta innostuneet klassikkalaiset. Perusajatuksena oli, että opiskelijat saisivat esitellä taitojaan mahdollisimman monipuolisesti.

Juhlan valmistuminen on vaatinut kymmeniä ja taas kymmeniä treenitunteja.

Tuomas Heikkinen runoili pääsylippuun myös runon Suomen itsenäisyydestä:

"Shh.. kuuntele."

Tuuli kuiskailee kaukaisuudessa.

Kukat nojaavat kuluneita kiviä vasten,

ja niiden valkoiset terälehdet putoavat sinisten kyyneltemme tavoin maahan.

Sytytän kynttilän,

ja kiitän teitä,

meidän vapaudestamme.

Juhlan ohjelma koostui musiikista, tanssista, voimistelusta, näytelmästä, runosta ym.

Käsiohjelmasta ja pääsylipuista vastasivat Mira Laitinen ja Tuomas Heikkinen kuvataiteen opettaja Jouni Holopaisen avustuksella.

Kuva 2: Juhlan käsiohjelma

Kuva 3: Käsiohjelma kertoo tarkemmat tiedot ohjelmasta.

Wiljami Jokela, Anni Louhelainen ja Miia Soininen juonsivat koko juhlan rennosti ja luovalla otteella.

Kuva 4: Miia Soininen, Wiljami Jokela ja Anni Louhelainen juonsivat juhlan. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Juhlaa varten koottu Sirkus Klassindia esitti huimia temppuja. Esiintyjien taitavasti valitut värikkäät puvut loistivat lavasteilla luodusta suomalaisesta metsämaisemasta.

Klassikassa on uskomattoman paljon taitavia laulajia. Kuorossa heitä oli viitisenkymmentä ja lauluyhtyeessä kymmenkunta. Eikä unohdeta mainiota bändiä! Mervin ohjauksessa laulajat ja soittajat esittivät kappaleita itsenäisen Suomen eri ajoilta. Juhla huipentui bändin potpuriin, joka oli koottu 2000-luvun suosikki-iskelmistä.

Kuva 5: Kuoro ja soittajat esittivät taitojaan monipuolisesti. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Urheilulukion monet tähdet pääsivät esittelemään osaamistaan. Urlun poikien sauvavoimistelu-

mistelutunti irrotti yleisöstä vilpittömät suosionsoitukset.

Kuva 6: Urlun pojat sauvajumppaavat Jyrki Blomin ohjauksessa. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Tuntemattoman sotilaan repliikkejä on painettu päähän elokuusta alkaen. Puvut ja varusteet sotilaille saatiin lainaan Syväniemen Hermannin kesäteatterista. Harjoittelun aikana tarvittiin myös energiatankkausta.

Esityksessä eläytyminen sodan kauhuihin oli vakuuttavaa. Joona Pesosen valaistus- ja äänimaailma loivat kohtaukseen uskottavan tunnelman.

Kuva 7: Joona Pesonen vastasi esityksen valaistuksesta ja Tuntemattoman sotilaan äänimaailmasta. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Kuva 8: Aleksis Tammi Tuntemattoman sotilaan roolissa. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Kuva 10: Aura Koistinahon aerobicingin vauhti nosti katsojienkin sykkeen. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Tanssijat Hilla Pellikka ja Eveliina Savinainen loivat koreografian lauluun Elämää juoksuhaudoissa. Esityksessään he toivat esiin naisen näkökulman ja kohtalon sodan kourissa. Tyttöjen esitys herkisti katsojat kyyneliin.

Kilpatanssijat Ester Pentikäinen ja Samuli Perämaa tanssivat yhden Suomen suosituimmista häävalsseista, Akselin ja Elinan häävalssin, kuoron säestyksellä.

Kuva 9: Hilla Pellikan ja Eveliina Savinaisen esitys toi sotaan naisen äänen tanssin kautta. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Kuva 11: Ester Pentikäisen ja Samuli Perämaan tanssin taikaa. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Aura Koistinaho seuraa maailmanmestari Tuuli Matinsalon jalanjälkiä. Esityksen tasosta ennustaen huipulle saakka.

Myös Klassikan rehtorit kantoivat kortensa kekoon valaisemalla 1980-luvun juppeutta ja juntteutta.

Kuva 12: Klassikat johtotähdet. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Perinteisen runo-osuuden hoiti Suomi-neito Aliina Hynninen Munsalan kansallispuvussa. Hän esitti nuoren Tuomas Vehviläisen runon Itsenäisyys.

Kuva 13: Suomi-neito Aliina Hynninen. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Kaiken takana on koulumme taitava tekniikkaryhmä.

Kuva 14: Kiitos yleisölle. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Lämmin kiitos kaikille juhlan valmisteluihin osallistuneille. Kiitokset Eemilän kotimuseolle valokuvista ja rintamakirjeestä. Lämmin kiitos yleisölle. Lipputuotto lahjoitetaan Kysin keskosille. Luovutustilaisuudesta tulee päivitys koulun etusivulle joulukuun aikana.

Klassikan syksyn ylioppilasjuhla

Kuva 15: Syksyn 2017 ylioppilaat lakituksen jälkeen. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

Tiistaina 5.12.2017 vietettiin Kuopion klassillisessa lukiossa syksyn 2017 ylioppilaiden juhlaa ja itsenäisyysjuhlaa pienimuotoisesti. Juhlassa oli koulumme kuoro laulamassa ja Emma Tiihonen soitti pianolla Jean Sibeliuksen teoksen Kuusi. Ennen yo-juhlallisuuksia kou-

lumme vapauden viestikapula siirtyi alemmalle vuosiluokalle.

Kuva 16: Vapauden viestikapulan siirtäminen seuraavalle vuosiluokalle. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jonninen

<https://klassikka.kurssi.tv/permalink/v125879844e2e19gti81/>

Onko 100-vuotias Suomi pelkkiä oheistuotteita?

Kolumni Anni Juntunen

Shampoita, siivousvälineitä, olutpäkki, makeisia, purukumeja, uusi Tuntematon sotilas, astioita, rasvoja ja lista jatkuu pitkälle kuin nälkävuosi.

Juhlavuoden aikana kauppoihin on ilmestynyt valmistajalta jos toiseltakin erilaisia oheistuotteita liittyen Suomen juhlavuoden teemaan. Suomi 100 juhlavuoden nimissä on valmistettu kymmeniä erilaisia oheistuotteita, mutta kuvaavatko ne todella suomalaisuutta ja Suomea? Onko juhlavuosi pelkästään materialistin taivas?

Suomen todellisen muistamisen ei kuuluisi olla ihmisten materialismionnellisuuden tyydyttämistä tai pelkkiä oheistuotteita ja niiden mainoksia ympäri mediaa.

Se luo juhlavuodestamme pinnallisen kuvan, sillä eikö juhlavuoden ideana ole tuoda esille itsenäisen Suomen historiaa ja saavutuksia sadan vuoden ajalta, sen sijaan, että hehkuamme uusinta Suomi 100 -leiman saanutta tuotetta, joka ei liity suomalaisuuteen kovinkaan vahvasti, kuten vaikka vessaharja tai siivousliinat.

Toki osa tuotteista kuvaa suomalaisuutta, kuten uusi tuntematon sotilas, joka on ollut osa kulttuuriamme jo ennen tätä tai Karl Fazerin tuotteet, joita on valmistettu jo vuodesta 1891. Uusien tuoteiden kehittäminen pelkästään juhlavuoden takia ei kuitenkaan tue 100 vuotiaan Suomen historiaa ja toimiikin pelkkänä kuluttajien rahastuksena.

Kouluissa on otettu paljon esille Suomi 100v teemaa. Äidinkielen tunnilla rustataan suomalaisuuteen liittyviä runoja ja kuvaamataidossa maalataan sinivalkoisin värein. Se on hienoa, mutta mielestäni se ei riitä.

Suomi 100v on mielestäni pyörinyt turhan paljon vääränlaisten teemojen ympärillä: media on täynnä mainoksia oheistuotteista samaan aikaan, kun tarinat suomalaisuudesta hukkuvat sen kaiken alle.

Itse mieluusti kuulisin sitä todellista Suomea: tarinoita vuosikymmenten takaa ja Suomen edistysaskeleita maailmalla.

Itsenäisyyden matkan varrelle on mahtunut paljon: sisällissota, toinen maailmansota, Euroopan Unioniin liittyminen, Kekkonen. Lisäksi olemme onnistuneet kehittämään lääketiedettä, luomaan maastamme hyvinvointivaltion ja meillä on takana useampi olympiamestaruus ja kaikista tärkeimpänä jääkiekon MM kulta -95.

Miksi emme keskity näihin asioihin, sillä kyse ei ainakaan ole siitä, että tarinoita ei olisi

kerrottavaksi.

Toiset näkevät, että historianhetket ovat jo takanapäin ja on aika keskittyä uusiin innovaatioihin hyvän tulevaisuuden takaamiseksi. Mielestäni on tärkeää muistaa, kuinka tähän pisteeseen on päädytty. Olemmeko kenties tehneet virheitä, sillä juuri viheistä oppiminen mahdollistaa Suomelle ja suomalaisille hyvän tulevaisuuden jatkossakin.

Mielestäni suomalaisuuden tarinaa voitaisiin tuoda enemmän esille mediassa ainaisten mainosten sijaan. Tarinoille riittää kuulijoita. Ihmiset kuuntelevat mielellään tarinoita, joita muilla ihmisillä ja erityisesti niillä, jotka ovat olleet mukana rakentamassa Suomea, on jaettavanaan. Ne ihmiset myös opettavat meitä menneestä kulttuurista. Kaikkea tietoa ei voi saada netistä tai kirjoista!

Jokaisella suomalaisella on suomalaisuudesta oma käsitys: nykynuorelle Suomi merkitsee todennäköisesti eri asiaa kuin rintamalla taistelleella veteraanille. Juhlavuotta on sitten myös mieluisinta viettää pohtimalla, mitä Suomi merkitsee itselle ja miten suomalaisuu-

den kokee.

Non Solumin oma Suomi 100 -julkaisu pyrkiikin tuomaan esille juuri todellista klassikkalaisten suomalaisuutta. Lehti tarjoaa lukijoilleen pieniä palasi 100-vuotisen Suomen matkan varrelta ja pohtii, mitä suomalaisuus merkitsee nykykoulussa -Klassikassa.

Testi: Kuinka suomalainen olet?

Jannika ja Maija

Tämä ammattilaisten suunnittelema testi kertoo sinulle, kuinka suomalainen olet. Testin tulos on yksiselitteinen ja luotettava, eikä siitä voi valittaa. **Varoitus: Mikäli pahoitat mielesi herkästi, keskustele lääkärisi kanssa tai kysy neuvoa apteekista ennen testin tekemistä.**

Lue tämä pakkausseloste huolellisesti ennen testin käyttämistä.

- Vastaa testissä esitettyihin kysymyksiin rehellisesti.
- Vastausvaihtoehdon numero on piste-määrä. Laske saamasi pisteet yhteen saadaksesi testin tuloksen.
- Yleisiä sivuvaikutuksia: mielenpahoitus, kohonnut verenpaine.
- Ei suositella raskaana oleville miehille.

A. Torilla jaetaan ilmaisia ämpäreitä. Moneltako aamulla menet jonottamaan?

1. Ämpäri?! Ämpäreitä saa kaupasta parilla eurolla, joten en mene jonottamaan.
2. En mene jonottamaan, mutta saatan ottaa ämpärin ohikulkumatkalla, jos jono ei ole pitkä.
3. Saavun paikalle kun ehdin ja toivon että ämpäreitä on vielä jäljellä.
4. Menen jonottamaan aamulla pari tun-

tia ennen tapahtuman alkua.

5. Rakastan ilmaisia ämpäreitä ja harrastan jonottamista. Menen siis paikalle jo edellisenä iltana.

B. Miten vietät perjantai-iltasi?

1. Suuressa gaalassa, jossa on paljon ihmisiä ja small talkia.
2. Nukun.
3. Vietän koti-illan yksin tai muutaman hyvän kaverin kanssa.
4. Menen kavereiden kanssa baariin.
5. Kalsarikännit yksin kotona.

C. Lähestyt sateessa bussipysäkkiä, jonka katoksessa seisoo jo joku. Missä odotat bussia?

1. Menen katokseen ja juttelen siellä olevan henkilön kanssa.
2. Menen katokseen.
3. Pysäkillä, mutta en mene katokseen.
4. Jään 10 metrin päähän pysäkistä.
5. Menen seuraavalle tyhjälle bussipysäkille.

D. Pääset bussiin, jossa kaikilla kahden paikoilla istuu joku. Mihin istut?

1. Istun neljän paikalle ja ryhdyn juttelemaan ventovieraiden kanssa.
2. Istun ventovieraan viereen.
3. Huomaan bussissa kaverini ja istun hänen viereensä.

4. Jään seisomaan bussinkeskiossaan.
5. Poistun bussista ja odotan seuraavaa toivoen, ettei sekin ole täynnä.

E. Mikä on lempivuodenaikasi?

1. Rakastan kaikkia vuodenaikoja, joihin kuuluu loska ja pimeys!
2. Syksy
3. Kevät
4. Talvi
5. Kesä

F. Paljonko kahvia juot päivässä?

1. Hyi, kahvi on pahaa, joten en juo sitä.
2. Joskus harvoin ehkä yhden kupin.
3. 1-2 kuppia lähes joka päivä.
4. 4-5 kuppia päivässä.
5. Kahvia pitää olla koko ajan mukana.

G. Mitä urheilulajia seuraat eniten?

1. Amerikkalaista jalkapalloa
2. Jalkapalloa
3. Keihäänheittoa
4. Formuloita
5. Jääkiekkoa

H. Luoksesi tulee ulkomaalainen vieras. Mitä teet?

1. Puhun hänen kanssaan sujuvaa englantia ja teen hänen kanssaan eksoottista ruokaa.
2. Soitan hänelle metallimusiikkia.
3. Lämmitän saunan ja tarjoan suomalaista ruokaa sekä olutta.
4. Työnnän hänet saunaan ja heitän salmiakit perään.

5. En avaa ovea.

I. Mitä syöt itsenäisyyspäivänä?

1. Tilaan ruokaa kiinalaisesta ravintolasta.
2. Haen ruoat mäkkäristä.
3. Normaalaa ruokaa.
4. Käyn ravintolassa syömässä.
5. Poronkäritystä ja perunoita. Jälkiruuksi jotain suomalaisista marjoista.

J. Miten vietät itsenäisyyspäivän?

1. En vietä itsenäisyyspäivää, koska se on turha.
2. Vietän aikaa perheen kanssa ja käyn jollain muistomerkillä.
3. Katson 12 tuntia Prisman liukuhihnan live-lähetystä.
4. Katson Tuntemattoman sotilaan ja sen jälkeen Linnanjuhlat.
5. Leikin anarkistia ja heitän penkin Siwan ikkunasta sisään.

Testin tulos:

Noudata aikaisemmin annettuja ohjeita oikean tuloksen saamiseksi.

Pisteitä 10-19

Sinussa ei ole suomalaisuuteen viittaavia piirteitä. Kysy vanhemmiltasi, mistä sinut on haettu adoptoitavaksi.

Pisteitä 20-29

Sinussa on etäisesti jotain suomalaisuuteen viittaavaa, mutta olet syrjäytynyt suomalaisesta tapakulttuurista. Älä masennu (tai masennu vaan, se on ominaista suomalaisille), sillä et ole toivoton tapaus. Keskustele lääkärin kanssa tarvittavista toimenpiteistä. Hyvin varustelluista apteekeista löytyy myös itsehoitotuotteita.

Pisteitä 30-39

Olet pääsääntöisesti suomalainen, mutta sinusta voi havaita myös suomalaiselle epätyypillisiä piirteitä. Et välttämättä omista omaa porotokkaa tai tiedä, miten määmiä valmistetaan, mutta nautit kuitenkin luonnosta, perinneruuista sekä saunomisesta.

Pisteitä 40-49

Onnittelut! Voitit pelin. Olet suomalainen henkeen ja vereen. Osaat vältellä sosiaalisia tilanteita ja niihin joutuessa olla tarpeeksi kiusallinen. Soittolistaltasi löytyy Maamme-laulu sekä Ukkometso. Lempielokuvasi on Tuntematon sotilas. Torilla tavataan!

Pisteitä 50

Juksupuijasitkohan nyt vähän? Ei kukaan voi oikeasti olla joka asian suhteen noin hullu. Suomalaiset ovat tunnetusti rehtiä kansaa, joten et selkeästikään läpäissyt testiä. Häpeä.

Kuinka juhlistat satavuotiasta Suomea?

Aino Aromaa, Maiju Vertanen, Aleksi Laukkanen

Pian vietetään Suomen suurta syntymäpäivää.

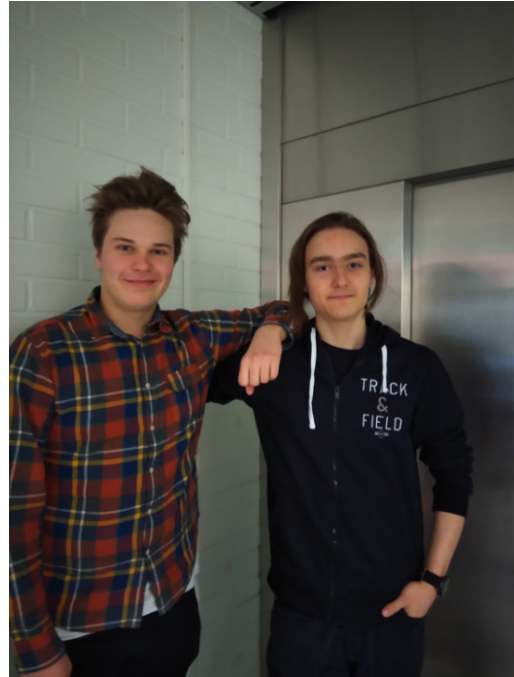
Kuinka klassikkalaiset juhlistavat satavuotiasta Suomea?

Kuva 17: Alpo Laitinen

Opiskelijakunnan puheenjohtaja Alpo Laitinen:

Katson Linnan juhlia ja pyhitän lepopäivän. En ainakaan tee mitään pahaa.

Kuva 18: Jonatan Niskanen ja Aleksis Tammi

Jonatan Niskanen, oppilas:

Saatan käydä itsenäisyyspäivän paraatissa ja kävin katsomassa uuden Tuntemattoman sotilaan Suomi 100 -hengessä.

Aleksis Tammi, oppilas:

Vietän satavuotiasta Suomea perheen ja perinteiden parissa. Mietin, millä pohjalla elämme Suomessa, sillä sen takia itsenäisyyspäivää juhlitaan.

Kuva 19: Juho Tolonen

Juho Tolonen, oppilas:

Istun kotona syöden suomalaista suklaata ja leivon pipareita.

Kuva 20: Jonna Kuusisto

Jonna Kuusisto, opettaja:

Käyn Suomi 100-iltajuhlassa sekä koulun päiväjuhlassa, jossa juhlin oppilaiden kanssa. Itsenäisyyspäivänä kokoonnutaan koko perheen voimin telkkarin ääreen ja syödään hyvin.

Kuva 21: Markku Ukkonen

Markku Ukkonen, opettaja:

Juhlaan virittäytyminen alkaa jo maanantaina koulun juhlan kautta. Itsenäisyyspäivänä menen katsomaan itsenäisyyspäivän paraattia kaupungilla. Lisäksi juhlaan kuuluvat kynttilät ja ulkotulet sekä Linnan juhlien katsominen koko perheen kanssa.

Minun Suomi -kuvin ja runoin

Annika Sopo ja ykkösen runoilijat

Heijastuksia

– minäkin

heijastus menneiden sukupolvien tarinaa

heijastus suomalaisuuden suopursuja

heijastus honkien vahvuutta ja suomalaista sisua.

Mikä Suomesta suomalaisen tekee?

Mistä kansamme tunnistaa?

Anna kun kerron:

Jyhkeistä metsistä tuhansista järvistä

kansasta jäyhästä ja -savolaisen kalakukosta.

Ei ole puutetta ruisleivästä tai karjalanpaistista.

Sauna on lämminnä ympäri vuoden juhannuksena ja jouluna

Joulupukinkin voi Korvatunturiltamme löytää.

Suomi on kaunis maa,

on kiva jylhiä metsiä taivaltaa.

Ja kun koittaa talvi,

voiko olla lumipeitettä kauniimpaa?

100-vuotias Suomi kestävän kehityksen alkutaipaleella

Klassikan opiskelijat pääsivät tutustumaan kestäväää kehitystä edistävien järjestöjen toimintaan

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

unicef

**SUOMEN
YK-LIITTO**

FINLANDS FN-FÖRBUND • UNA FINLAND

Neljä klassikan opiskelijaa kävi Helsingissä osana nykyisin Itä-Suomen NEST-keskuksen **Timo Haran** luotsaamaa kestävän kehityksen matkaa. Suurten päätösten ja pienten nietosten maassa käytiin kuuntelemassa erilaisten kestävän kehityksen sektorilla työskentelevien järjestöjen esittelyjä sekä keskusteltiin k

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

unkin järjestön agendaan liittyvistä aiheista.

Erityisen mehevää yhteiskunnallista keskustelua saatiin aikaan Merihaassa opetushallituksen tiluksilla opetusneuvos **Paula Mattilan** johdolla. Pöydällä oli muun muassa globalisaatio ja nationalismien merkitys, medianlukutaito, sekä ilmastonmuutoksen hillintä.

Suomen YK-liiton tiloissa perehdyimme koko matkan kantavana teemana olleisiin YK:n asettaman Agenda 2030 -ohjelman tavoitteisiin. Lisäksi järjestörintamalta edustettuina olivat maailman lasten järjestö Unicef ja ihmisoikeusjärjestö Amnesty International.

Suomen YK-liitolla pohdimme maailman kehitystä niin sosiaalisen, taloudellisen, kulttuurisen kuin tietysti ekologisen kestävyysnäkökulmasta. Esille nostettiin kielet ja tulot, kierrätys, hiiliverot.

Agenda 2030 -tavoitteita, sekä näiden alatavoitteita tutkittiin perusteellisesti. Tavoitteiden toisiinsa linkittymistä ja niiden tämänhetkistä toteutumista luodattiin myös perin pohjin.

Luonnollisesti tavoitteiden toteutuminen kotimaassamme oli erityisesti polttopisteessä.

"Hiilineutraali, resurssiviisas, sekä yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi vuoteen 2030 mennessä"

Kuulostaa hienolta, mutta karu fakta on, että varsinkin energiantuotannon ynnä muun ekologian saralla matkaa päämäärin on vielä reippaasti.

Eräs keino edistää tavoitteisiin pääsyä ovat muun muassa yritysten, koulujen, virastojen ynnä muiden tehtävissä oleva yhteiskuntasihtous. Myös siis lukiot voivat sellaisen tehdä. Tässä on Klassikan seuraava tavoite kestävä kehityksen tiellä.

Opetushallitus on paikka, jossa legendat syntyvät. Tai melko legendaarisiksihan uutta opetussuunnitelmaa voisi jo alkaa luonneta. Opsin, kansankielellä ohopsin, sijaan keskustelun aiheena olivat kestävämmät asiat, joita edellä jo lueteltiin. Paikalla oli myös edustus norsunluutorneista korkeimmasta, opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Järjestöjen esittelyistä Unicef oli vuorossa ensin. Järjestön työntekijä esitteli Unicefin toimintatapoja sekä periaatteita. Toimivan oloista konseptia havainnollistettiin Malawin valtiossa tehdyn työn kautta. Esittelyssä korostettiin pitkällä tähtäimellä tähtävien muutosten hakemista tilapäisen kriisiavun ohella.

Ihmisoikeusjärjestö Amnestylla puolestaan valistettiin ihmisten oikeuksista.

"Ole se muutos, jonka maailmassa haluat nähdä"

-slogania toteutetaan muun muassa kirjoittamalla kirjeitä ihmisoikeusluokkauksien uhreille. Myös näyttöä näiden toimien voimasta esiteltiin.

Tästä kaikesta viisastuneena ideoimme ja to-
teutimme myös koko kansan lukiolaisten ilok-
si kestäviä ja kehittyneitä lautapelejä. Pääsi-

sitkö sinä "Maailman ympäri kestävästi päi-
vässä"?

Yhteyksiä Eurooppaan EYP

Eevi Pulkkinen, Riikka Kosonen, Roosa Granander, Hilja Hautamäki, Roosa Jussila, Sini Tikkanen, Olivia Lyyra, Heta Oikarinen ja Tuomas Heikkinen

Ensimmäiset askeleet

Saavuimme Joensuuhun perjantaina neljän aikaan. Olimme kaikki sattumalta osuneet samaan bussiin. Lähdimme suunnistamaan kohti Lyseon lukiota, jossa alkuiltomittautumisen jälkeen veimme tavarat majoitusluokkiin.

Mikä ihmeen EYP?

EYP – Euroopan nuorten parlamentti, (European Youth Parliament Finland) on nuorisjärjestö, joka pyrkii edistämään kansainvälisen EYP:n toteutumista Suomessa. Päätavoitteena on antaa nuorille mahdollisuuksia ja tätä kautta inspiroida heitä. Kohderyhmänä ovat 16–22 -vuotiaat, jotka ovat kiinnostuneita esimerkiksi yhteiskunnallisista asioista, matkustamisesta, kielistä tai uusien ihmisten tapaamisesta.

Toiminta perustuu istuntoihin, jotka sisältävät alueellisia ja kansallisia istunnoita. Istunnot simuloivat Euroopan parlamentin mallia ja antavat todentuntuisen kokemuksen siitä, millaista oikeasti istunnoissa on. Periaatteena on, että tapahtumissa nuoret pääsevät keskustelemaan ajankohtaisista eurooppalaisista kysymyksistä omista lähtökohdistaan.

Ihmisoikeuksia, koulutusta ja ympäristöä

Jokainen meistä oli etukäteen valinnut anetuista vaihtoehdoista kolme eniten kiinnostavaa aihetta, joista jotakin pääsisimme viikonlopun aikana käsittelemään. Aiheet liittyivät esimerkiksi ihmisoikeuksiin, koulutuksiin ja ympäristöön.

Avajaiset

Perjantai-iltana ohjelmassa oli avajaissereemonia, jossa eri ihmiset, kuten Joensuun Lyseon rehtori ja Euroopan nuorten parlamentin presidentti, pitivät puheita. Sen jälkeen pääsimme tutustumaan omiin ryhmiimme erilaisia tutustumispelejä pelaten.

Komiteatyötä

Lauantaiaamuna alkoi komiteatyö eli aiheiden työstäminen. Aloitimme aiheen määrittelemisellä ja rajaamisella. Ensin mietimme, mitä aiheeseen liittyviä ongelmia yhteiskunnassamme on ja sen jälkeen ryhdyimme pohtimaan ratkaisuja. Työstimme aihetta aluksi piirtämällä ja post it –lapuille kirjoittamalla, minkä jälkeen siirryimme kirjoittamaan tuoksia puhtaaksi. Päivän lopuksi meillä oli valmiina ratkaisut oman komiteamme käsittelemiin ongelmiin.

Resolution Booklet

Joensuu 2017 – Regional Session of EYP Finland

3rd–5th of November 2017

EUROPEAN YOUTH PARLIAMENT
SUOMI FINLAND

Teemajuhlat

Illalla oli ohjelmassa 90-luvun teemajuhlat, joihin oli saanut tuoda teemaan liittyvän

asun. Tarjolla oli naposteltavaa ja juhlatilassa eli koulun salissa soi 90-luvun musiikki.

Väittelytilaisuus

Viimeisen päivän eli sunnuntain ohjelmiston kattoi väittelytilaisuus, jossa jokainen ryhmä esitteli vuorollaan oman aiheensa ja koetti saada suunnitelmansa käsittelemiensä ongelmien ratkaisemiseksi läpi muiden antaessa ääniä joko puolesta tai vastaan. Väittelyyn kuuluivat jokaisen ryhmän kohdalla avauspuhe, vastauspuheet + esittelemässä olevan ryhmän vastauspuhe näihin, kolme kysymyskierrosta ja loppupuhe, jolla vielä viimeiseksi vedottiin muita ryhmiä äänestämään hyväksyvästi.

Oppia ja uusia kavereita

Kokonaisuudessaan kokemus oli hyvin opettavainen ja sen kautta sai paljon uusia kavereita ja muistoja, jotka kulkevat rinnalla pitkään.

Startup-lukiolaiset tutustumassa yritysmaailmaan Slushissa

Tuomas Alanen

Pääsimme tutustumaan Startup-lukion tiimoilta yrittäjäyystapahtuma Slushiin perjantaina 1.12. Klassikalta opiskelijoita matkaan lähti neljä ja koko Startup-lukion joukko paikankäällä oli 29 opiskelijaa ja kaksi opettajaa. Sää Helsingissä oli tapahtuman ajan tapahtuman nimen **Slush** veroinen eli loskaa ja sohjoa oli kaikkialla. Pääsyn tähän 20 000 ihmisen tapahtumaan mahdollisti Slushin CEO Marianne Vikkula yhteistyössä Startup-lukion rehtorin Pekka Peuran kanssa. Pääsimme kiertelemään eri yritysten pisteillä katso-massa heidän tuotteitaan. Pääsimme myös-kin käymään Petteri Koposen sijoitusyhtiö Li-feline Venturesin teltaan, jossa yritykset, joi-hin he ovat sijoittaneet pääsevät hieromaan kauppaa, kuulemaan Petteristä itsestään ja sijoitusyhtiöstä.

Kuva 22: Lisää kuvia Slushista täältä:
<https://flic.kr/s/aHsmaUsxjH>

Paikan päällä Slushissa oli 2 600 startup-yri-tystä, 1500 sijoittajaa ja 600 journalistiä yli 130 eri valtiosta. Esillä oli laidasta laitaan erilaisia tuotteita ja palveluita, joihin yrittä-

jät hakivat rahoitusta eri sijoittajilta. Paikan päältä löytyi esimerkiksi Linnonmaan Jaajon Virtual Traveller, Elisa, DHL, Bosch, Tekes, Finnair ja OP. Lisäksi paikan päältä löytyi runsaasti erilaisia pienempiä toimijoita, jotka olivat esimerkiksi tehneet kuittien kuvausoh-jelman, vesimittarien etälukijan, Varjon virtu-aalilasit ja alakoululaisten positiivisen vertais-arvioinnin ohjelman. Messukeskuksessa oli li-säksi ohjelmaa kuudella eri lavalla ja puhu-massa oli esimerkiksi Supercellin yksi perus-tajista, Ilkka Paananen, entinen F1-kuljettaja Mika Häkkinen ja Al Gore.

Kuva 23: Startup-lukion Slush-porukan ryh-mäkuva

Tapahtuma oli todella mielenkiintoinen ja

nähtävää oli todella paljon. Vaikka aikaa oli 3,5 tuntia varattu kiertelemiseen, en kerennyt kiertämään kuin noin reilun puolet esillä olleista pisteistä. Jos tarjoutuu mahdollisuus lähteä ensi vuonnakin paikan päälle, pitää harkita vakavissaan molempien päivien varaamista kiertelemiseen, niin pääsee näkemään kaikki pisteet ja ehtii myös kuuntelemaan jonkun puheenvuoronkin! Mutta ehdottomasti Slush on kokemisen arvoinen ta-

pahtuma ja jos tulee mahdollisuus lähteä uudestaan, niin tarttuisin ehdottomasti mahdollisuuteen ja suosittelen ilomielin myös muillekin! Tapahtumasta pystyi ammentamaan monia hyviä ideoita oman idean jatkokehittämiseen ja myöskin hyviä vinkkejä yleisestikin ottaen, kuten hyvistä verkkokursseista ynnä muista elämää helpottavista asioista.

<https://klassikka.kurssi.tv/permalink/v125879666514vpqr55t/>

Louhimiehen Tuntematon sotilas on liikuttava kunnianosoitus satavuotiaalle Suomelle

Kiia Turunen

Vaikka tuntuukin pahalta myöntää, itse romanttisten hömppäkomedioiden uskollisena ystävänä ja vannoutuneena fanina lähdin uusimman Aku Louhimiehen Tuntemattoman sotilaan kutsuvierasiltan hampaita kiristellen ja ilman sen kummempia ennakko-odotuksia.

Jos joku olisi kysynyt ennen elokuvasaliin astumista, mitä termi ”sotaelokuva” minulle oikein meinaa, vastaukseni olisi luultavasti kaikesta kliseisyydestään huolimatta ollut ”korvia särkevää luotisadetta ja taistelutanterta täynnä verisiä ruumiita”. Alkumainosten aikana lohduttelin itseäni ajatuksella siitä, että paljon mainostettu Tuntematon tulee karjuvien sotilasjoukkojen ja aseilla räiskimisen ohella olemaan varmasti paljon muutaakin. Nyt elokuvan katsoneena voin ylpeänä käsi sydämellä todeta, että kyseinen ajatukseni osui enemmän kuin nappiin.

Kuva 24: Kutsuvierastilaisuudessa oli tarjolla perinteisiä suomalaisherkkuja kuten pieniä mustikkakukkoja ja karjalanpiirakoita munavoilla.

Vaikka osasin jo ennakkoon kuvitella Louhimiehen Tuntemattoman sotilaan olevan loistava kunnianosoitus satavuotiaalle isänmaallemme, häkellyin siitä, kuinka paljon tunteita yksi elokuva voikaan ihmisissä herättää. Hämmentyneet ihmiset vyöryivät hiirenhiljaa ulos elokuvasalista ja pohtivat varmasti samaa kuin minäkin. Kuinka tällaisia hirveyksiä on saattanut koskaan tapahtua?

On kummallista, miten silloin niin hauras ja heiveröinen Suomi on pystynyt kääntämään sodanaikaiset kauheet voitokseen ja nou-

semaan maailmankartalle menestyneenä ja tuotteliaana hyvinvointivaltiona. Koska kyseessä on kuitenkin oman isänmaamme menneisyyden vaiheita kertaava elokuva, tunnearvo on suomalaisittain erityisen korkealla, ja itse ainakin koen entistä enemmän kiitollisuutta tantereella vilistäneitä sotilaitamme kohtaan.

Elokuva osoitti varsin selkeästi, että suurimmat menetykset eivät olleet kutistuneissa suomalaisjoukoissa tai tuhotuissa rakennuksissa. Julmuudet vaikuttivat sotilaiden lisäksi voimakkaasti myös kotirintamalla ja kaikkein kiperimmät arvet jäivätkin henkisellemme puolellemme.

Ymmärrettävästi jo ennestään korkealla ollut kunnioitus sotaveteraaneja kohtaan nousi pilviin asti. Sota kuuluu ehdottomasti niihin asioihin, joihin ei kenenkään soisi koskaan joutuvan.

On yllättävän vaikea käsittää, että Tuntematon sotilas pohjautuu oikeasti tositapahelmiin ja sisukkaan Suomen historian eri vaiheet ovat hyvin keskeisessä asemassa elokuvan juonen kannalta. Meille vieraalta ja kaukaiselta tuntuvat sodat ja taistelut ovat olleet joillekin arkipäivää. Nämä ihmiset ovat heittäytyneet urheasti luotien tielle ja suojelleet isänmaatamme omalla hengellään.

Millainen meidän Suomeamme oikein olisikaan ilman rohkeita sotaveteraanejamme ja heidän uhrauksiaan?

Etukäteen kansaa kuohuttaneet näyttelijävalinnat osuivat nappiin ja Tuntemattomassa sotilaassa nähtiin monia uskomattomia rooli-suorituksia. On sanomattakin selvää, että Eero Aho teki elokuvassa timanttista jälkeä ja täytti jo legendaksi muodostuneen alikersantti Rokan saappaat paremmin kuin hyvin. Koko kansan hauskuuttajina tunnetut Jussi Vatanen ja Aku Hirviniemi näyttivät mainioilla

rooli-suorituksillaan epäilijöilleen, että taitavat muunkin kuin vitsien heittämisen ja yleisön naurattamisen.

Itselleni vieraampi Johannes Holopainen teki loistavaa työtä Vänrikki Kariluotona ja osoitti siten kuuluvansa ehdottomasti suomalaisten näyttelijöiden tähtikaartiin. Muista suurelle yleisölle tuntemattommista kasvoista täytyy nostaa esille sotamies Vanhalaa näyttellyt Hannes Suominen (erityiset propsit ansaitsee hänen tarttuva naurunsa).

Vaikka Paula Vesala teki vaikuttavan rooli-suorituksen Rokan Lyyti-vaimona, iltapäivälehdet ovat olleet huomattavasti kiinnostuneempia uutisoimaan hänen rohkeasta sauna-kohtauksestaan ja uskaliaasta iltapuvustaan. Itse aion kuitenkin suitsuttaa Vesalaa laadukkaasta työnjäljestä ja hienosti omaksutusta roolista.

On mielettömän mahtava asia, että Louhimiehen Tuntemattomaan sotilaaseen on tuotu ennakkoluulottomasti myös naisnäkökulmia. Sotilaiden kaihokatseiset puoliset, haastavissa askareissa häärineet lotat ja valloitetun Petroskoin venäläisnaiset toivat sopivan sävöksen muutoin voimakkaasti sotarintamalle sijoittuneeseen elokuvaan.

Huumorilla höystetyt kohtaukset, kuten leppoisat laulutuokiot ja nuotion äärellä istuskellut, piristivät synkeää ja harmaasävyistä so-taelokuvaa huomattavasti.

Kun samaa klassikoksi muodostunutta kertomusta käsikirjoitetaan jo kolmatta kertaa uusiksi ja edelliset versiot ovat niittäneet hurjasti suosiota, ohjaajalla on valtavat paineet onnistua ja koko kansan odotukset niskoillaan. Vaikka Louhimies ei valinnutkaan työstettäväkseen mitään helpointa teosta, hän onnistui luomaan sensaatiomaisen mestarituotoksen ja osoitti olevansa muutakin kuin pelkkä ohjaaja.

Voisinkin luonnehtia Tuntematonta sotilasta vaikuttavammaksi elokuvaksi, minkä olen koskaan elämäni aikana nähnyt. Vaikka olenkin melkoinen Netflix-maratoonari ja elokuvien suurkuluttaja, en ole milloinkaan katsonut yhtä näin mahtipontista ja katsojaa ravistelevaa teosta.

Etukäteen suomalaiset ovat kritisoineet näyttelijävalintojen lisäksi muun muassa sitä, että mennään sorkkimaan vanhaa klassikkoo ja yritetään pukea se uusiin sfääreihin. Mielestäni on kuitenkin mahtavaa, että monituntinen mustavalkopätkä on saatu nykyaikaistettua siten, että myös nuoriso jaksaa ja haluaa nähdä sen.

Vaikka Laineen Tuntematon sotilas on koko kansan rakastama ikisuosikki, uppoaa se ikäisiäni ihmisiä paremmin vanhempiin sukupolviin ja itse en ainakaan ole koskaan jaksanut katsoa kyseistä teosta muutamaa minuuttia pidempään. Nostan Louhimiehelle hattua siitä, että hän sai minut pysymään hereillä läpi elokuvan ja unihiekan sijaan silmäkulmiin kihosivat kyynelpisarat.

Kertaakaan ei kolmituntisen elokuvan aikana tullut ikävä laukun sivutaskussa nököttänyttä kännykkää.

Kun lopputekstit rävähtivät valkokankaalle, ensimmäinen ajatus oli ennemminkin: "Ei kai tämä nyt vielä loppunut".

Lisäksi nettifoorumeilla keskusteltiin kiivaaseen sävyyn siitä, että eikö elokuvan vaatimaa yli seitsemän miljoonan euron budjettia

olisi voinut käyttää johonkin paljon parempaan ja hyödyllisempään.

Satavuotiasta Suomea olisi voinut varmasti juhlistaa muullakin tavalla kuin tekemällä kolmannen version lähes puhki kulutetusta klassikkoromaanista, mutta omasta mielestäni tämä elokuva kunnioittaa itsenäistä isänmaatamme parhaalla mahdollisella tavalla. Olen lähes sataprosenttisen varma, että Louhimiehen Tuntematon sotilas nousee täysin ansaitusti yhdeksi tämän aikakauden ikimuistoisimmista ja suurimmista elokuvista.

On hienoa, että juhlavuonna Suomea ja erityisesti veteraaneja muistetaan näinkin massiivisella projektilla. Toivottavasti erinomaisen suorituksen tehnyt ohjaaja-Louhimies tajuaa kaiken suosion keskellä taputtaa itseään olalle ja nauttia onnistumisestaan. Tämä näkyvyys on ilman muuta oikeutettua ja siitä tulee ottaa kaikki ilo irti.

Karu tosiasia on se, että kaikkia ei voi miellyttää ja aina löytyy jotakin valittamisen arvoista. Suosittelen kuitenkin lämpimästi heittämään ennakkoluulot roskakoriin ja lähtemään leffaan avoimin mielin huolimatta siitä, että sotaelokuvat eivät oikein nappaa ja tiettyjen näyttelijöiden naamat kyllästyttävät. Vaikka elokuvalippuun kuluukin rahaa, elämys on kerrassaan ainutlaatuinen ja kokemus rikastuttaa. Voin melkein väittää, että juuri tämän lipun ostaminen tulee olemaan yksi parhaista päätöksistäsi pitkään aikaan ja jaksat kummastella Tuntemattoman sotilaan koskettavuutta vielä monet päivät.

100-vuotias Suomi ja ystäväni rapakon takaa

Vilma Hyppölä

"We are thankful for living here"

Kaikkia kiinnostaa aina kuulla, mitä ulkomaalaiset ajattelevat Suomesta. Daughertyn perhe muutti Suomeen toukokuussa 2016. Perheen vanhemmat, Leah ja Matthew, ovat kotoisin Coloradosta, Yhdysvalloista. Muuttaessaan Suomeen perheeseen kuului myös 1-vuotias Miles poika. He ovat asuneet nyt noin 1,5 vuotta täällä. Viime kesänä pieni tyttövauva, Wynn, syntyi heidän perheeseensä Suomessa.

"Muutto Suomeen kuulosti mahtavalta." Perheen isä Matthew, "Matti", haki paikkaa Suomesta työpaikan takia. Yhdysvaltojen ja Suomen ilmavoimat sopivat tekensä vaihdon kahden lentäjän välillä. Matin työhön kuuluu opettaa Suomen ilmavoimissa uusia ja erilaisia tapoja Yhdysvalloista. Matti ja vai-

monsa Leah sanovat jo muuttovaiheessa huomanneensa Suomen täsmällisyyden ja tarkkuuden. "Paikan hakuun kuului paljon haastatteluja ja terveystarkastuksia."

"Innostus voitti jännityksen Suomeen muutosta", sanoo Leah. "Tiesimme Suomesta hyvin vähän, joten edessä oli kielen opettelu ja tiedon etsiminen." Matti ja Leah ovat suomen kieltä itsenäisesti opitellessaan voineet todeta sen olevan todellakin hankala kieli. Matin mukaan kielen opiskelua vaikeuttaa myös suomalaisten erinomainen englannin kielen taito. "Töissä kiireiden keskellä on kaikille nopeampi ja helpompi puhua englantia", Matti toteaa. Hän ei myöskään ymmärrä, miten suomalaiset voivat puhua kieltä niin älyttömän nopealla tahdilla. Vieraskielisen korvaan puhumisemme kuulostaa varmasti viikon kuulumisten vuodatukselta yhteen hengenvetoon.

Pitäisikö kasvattaa talviturkki? Suomi tunnetaan ulkomailla usein kylmänä, lumisena ja pimeänä paikkana erittäin Pohjoisessa. "Toki huhut todella lyhyistä päivänvalon hetkistä jännitti. Ensimmäisen talven jälkeen kuitenkin todettiin, ettei se kylmyys niin kauheaa ollut." Kylmyyden vastapainoksi suomalaiset tykkäävät sauna. Leah ja Matti kertovat, etteivät aluksi osanneet sauna: "Lämmitimme saunan ensimmäisellä kerralla aivan liian kuumaksi niin, ettei siellä voinut olla pitkään. Kokemus ei ollut samanlainen, mitä olimme kulleet. Vasta myöhemmin, kun meidät kutsuttiin saunailtaan, saimme tietää, miten kuuluu sauna. Löylyt tuntuvat huomattavasti paremmilta, kun lämpö-

tilaa pudottaa 40 astetta.”

Uusi maa, uudet kujeet

Kaikista kulttuureista löytyy aina uusia ja hauskoja ihmetyttäviä asioita. Ystävämme Coloradosta huomasivat jo Helsingissä ensimmäisessä ravintolassa syödessään uuden tavan ruokailla. *Kaikki* käyttävät haarukan lisäksi veistä syödessään. Katsottuaan ympärilleen pienen hymyn kautta olivat Leah ja Matti oppineet palan meidän tavoista.

Suomen luonnossa on paljon ihmeteltävää Leahille ja Matille. Leah sanoi yllättyneensä huomattaessaan kesällä, miten paljon luonnossa on syömäkelpoisia marjoja ja sieniä. Lisää positiivia yllätyksiä tuli talvella, kun he huomasivat monen huolletun urheilureitin maksuttomuuden. Esim. talvella hiihto- ja luisteluradat ovat erittäin hyviä. ”Urheilijoina olemme näistä mahdollisuuksista kiitollisia.”

Mihin huomio kiinnittyy Suomessa?

Suomalaisen silmät voivat olla sumentuneet oman maan hyvälle ja huonoille puolille. Vastata reilun vuoden Suomessa asunut perhe kertoo mielellään näkemyksensä. ”Hyviä puolia on paljon enemmän, mutta huonojakin puolia löytyy”, kertoo Leah. Heidän mielestä mm. suomalaiset tv-ohjelmat ovat apeita ja synkkiä. Hyvin harvasta elokuvasta on tehty hauskoja ja positiivisia. ”Saman huomaa myös muussakin Pohjoismaisessa elokuvaotannossa.”

Pimeys on paljon kuultu termi Suomesta. Leah ja Matti sanovat pimeyden olevan erilainen ja jännittävä kokemus, ei kuitenkaan huono. ”Talvella lumi tekee päivästä valoisampia.” Kesän valoisuuden ja talven hohtavan lumen väliin asettuu jakso, jota kutsutaan marraskuuksi. ”Se on Suomessa mieles-

täni ikävin kuukausi, kun on pimeää, kylmää ja loskaa”, Leah sanoo. Monet muutkin ovat asiasta varmasti samaa mieltä.

Leah ja Matti muistelevat ensimmäisiä kuukausiaan Suomessa. Iloisina amerikkalaisina he tervehtivät kaduilla kävellessään jokaista vastaan tulevaa iloisesti. Takaisin sai usein oudoksuva ilmeen ja katseen maahan. Eihän suomalainen toista tuntematonta tervehdi. Uusi tyyli huomioda ventovieras vaati totuttelemista amerikkalaisilta.

Muumifanien luota itse muumilaaksoon

Ennen Suomeen muuttoa Daughertyn perhe asui 3,5 vuotta Japanissa. Leah ja Matti kertovat, miten suomalaiset ja japanilaiset ovat melko samanlaisia luonteeltaan. Ihmiset haluavat olla kohteliaita, mutta samalla puhua totta. ”Mielipiteen ilmaiseminen on suomalaisille silti helpompaa kuin japanilaisille. Suomalaiset uskaltavat sanoa ei.” Ihmisistä saa päältäpäin katsottuna aivan erilaisen kuvan. ”Aluksi monet Japanissa ja Suomessa vaikuttavat hiljaisilta ja ujoilta, mutta kun heihin tutustuu paremmin, tämä ennakkoluulo voidaan kumota nopeasti.”

Ruokatottumukset ovat kaikkialla erilaisia

”En tiennyt, että täällä aikuiset rakastavat

niin paljon karkkia”, nauraa Leah, ”Oli hauska yllätys, kun ystävät pyysivät tuomaan illanistujaisiin karkkia.” Suomalaisten kuuluisa salmiakki on päässyt myös Matin irtokarkkilistoille. Toinen ruokaan liittyvä uusi tapa on Coloradolaisille maidon juominen. ”Meillä päin maidon juominen oli 5-vuotiaiden hommaa. Täällä on hauska katsoa, miten aikuiset miehetkin juovat maitoa.” Maidon juomisen terveysvaikutuksista löytyy Suomessa monta tutkimusta. Tosiaan erilaisten tutkimusten määrä naurattaa Mattia ja Leahia. ”Suomalaiset perustelevat asioita hokien, miten siitä, tästä ja tuosta on tehty tutkimus.”

Arvostusta omaa maata kohtaan ei kannata unohtaa

”Täällä saamme olla monesta asiasta kiitollisia.” Leah on lasten kanssa huomannut, miten Suomessa on paljon maksuhelpotuksia lapsiperheille, mm. julkinen liikenne, kerhot ja terveydenhuolto. Ylipäätään suomalaisena saa olla kiitollinen hyvästä terveydenhoi-

totasosta. Rokotuksista ja muista perustarkastuksista huolehditaan. Leah kertoo myös olleensa tyytyväinen henkilökunnan huolenpitoon. ”Raskaana ollessani sairaaloissa työntekijöillä oli aikaa kysellä vointiani ja varmistaa, että kaikki on kunnossa”, Leah muistelee.

Turvallisuudesta saa olla aina kiitollinen. ”On hienoa, kun ei tarvitse lasten puolesta pelätä.” Ihmisiä on paljon vähemmän ja samalla liikenne on rauhallisempaa. Yleisesti onnettomuuksien riski on täällä huomattavasti pienempi.

Matti ja Leah kuvailevat luontoa ihmeelliseksi. ”Kaikkialla on puhdasta ja neljä näin selkeää vuodenaikaa on meille aivan uusi asia.” Suomessa säiden vaihtelevuus auttaa arvostamaan sellaista, mitä ei ole pitkään aikaan ollut. Joku voisi hyvinkin viitata näin sanoesaan aurinkoon, ja niin taitaa tehdä Daughertytkin. ”Aurinkoa arvostaa täällä paljon enemmän.”

Vilma Hyppölä 17B

His name is Svärd, Sakari Svärd

Annika Sopo

Sakari Svärd, tuo Klassikan kuuluisa matematiikan tietäjä. Monelle hän on se, joka osaa auttaa kaikkein kiperimmissäkin derivoinneissa, jonka lomapäivien ajatukset pyörivät yhtälöitä muodostellen, ja jonka tunneilla kuulee hauskoja ja mielenkiintoisia tarinoita. Moni ei kuitenkaan osaa kuvitella, mitä kaikkea muutakin tämä vaatimaton mies on.

Svärd kävi oman lukionsa lsalmen lyseossa. Ylioppilaskirjoituksissa oli siihen aikaan tapana kirjoittaa kuusi ainetta, ja Svärdkin istui kuusituntiset matematiikan, saksan, englannin, ruotsin, äidinkielen ja yhden reaalin kokeissa.

-Kyllähän minä varsin hyvin pärjäsinkin, puolet kirjoittamistani aineista olivat ällä, Svärd hymyilee.

Haaveammattia hänellä ei tässä vaiheessa vielä ollut, mutta lukion penkillä istuessa matematiikka ja fysiikka olivat alkaneet miestä kiinnostaa. Niinpä hän suuntasi niitä opiskelemaan ja myöhemmin tekemään tiedettä niihin liittyen.

-Yks kaks sitten huomasin, että minustahan tulee matikan opettaja, vaikka se ei ollut alun perin tarkoitus, Svärd naurahtaa.

Klassikasta aukeni virka vuonna 1978. Svärd kuitenkin vietti vuoden armeijassa asepalveluksessa ja aloitti työt vasta vuonna 1979. Matematiikan oppitunteja ja kokemuksia on siis miehelle ehtinyt opettajana kertyä jo 38 vuoden ajalta.

Se on pitkä aika, jossa ehtii nähdä ja kokea monia asioita. Tällainen on muun muassa

koulumaailman muuttuminen. Oman uransa aikana suurimmiksi muutoksiksi Svärd kokee luokallisen lukion vaihtumisen luokattomaksi sekä elektroniikan ja sähköisyyden yleistymisen.

-Luokallisessa lukiossa opetettiin samaa luokkaa koko kolmen vuoden ajan ja oppilaat oppivat tuntemaan. Näin pystyi auttamaan juuri heitä, jotka todella tarvitsivat apua, Svärd miettii.

Matematiikan sähköistymisessä puolestaan Svärd olisi mieluummin pysytellyt perinteisissä kynässä ja paperissa. Hänen mukaansa sähköisyyden avulla aineeseen voidaan tuoda vain muutamia uusia tehtävätyyppejä, jotka hiukan laajentavat näkökulmia.

-Kokonaisuudessaan matematiikka olisi kuitenkin pärjännyt hyvin ilman sähköisyyttäkin, Svärd toteaa.

Itse hän kertoo sopeutuneensa elektroniikan käyttöön hyvin.

-Ainakin omasta mielestäni pärjään kännykän ja tietokoneiden kanssa riittävästi, mies hymyilee.

Pitkä ura samassa työssä ei tuo esiin pelkästään työn muutoksia vaan myös sen muuttumattomuuden. Se voi helposti alkaa maistua puulta. Näin ei kuitenkaan tarvitse olla ja Svärd on yksi esimerkki siitä. Hän nimittäin kertoo yhdeksi tärkeimmistä asioista elämässä juuri Klassikan.

-Tämä on ollut minulle kuin toinen koti, mies toteaa vakaasti.

Klassikan lisäksi Svärd listaa pienen pohdinnan jälkeen elämän parhaiksi asioiksi läheisen perheen ja luonnon.

-Pidän luonnossa liikkumisesta. Työn ohessa en ole oikein ehtinyt seuraamaan vuodenaikoja ja niiden vaihtumista. Etenkin kevään saapuessa, jäiden sulamista ja helinää, sekä syksyisin Lapin ruskaa haluaisin päästä seuraamaan.

Luonnon parissa Svärd viihtyisi myös, jos saisi mahdollisuuden olla päivän näkymätön.

-Haluaisin päästä lähemmäs eläimiä katselemaan, tutkimaan ja valokuvaamaan niitä rauhassa. Normaalisti kaukaa siihen tarvittaisiin niin hyvät kiikarit ja kamera, että se on hankalaa.

Luonnossa liikkumisen lisäksi työ on vienyt aikaa monelta muultakin harrastukselta, joita Svärd nyt aikoo jatkaa. Näitä ovat esimerkiksi öljyvärimaalaus, postimerkkien keräily ja valokuvaus.

-Olen tehnyt sukututkimusta ehkä noin 30 vuoden ajan, mutta se on ollut nyt pitkään jäissä kiireiden vuoksi. Sitä haluaisin pikaisesti jatkaa, Svärd sanoo.

Historia kiehtookin miestä kovasti, ja hän lukee ja tutkii sitä ahkerasti. Mutta mitä uutta harrastusta mies haluaisi tulevaisuudessa kokeilla?

-Haluaisin opetella laittamaan ruokaa, Svärd nauraa.

Svärd kertoo liikkuvansa mielellään talvisin suksilla ja luonnossa patikoiden. Kaupungissa liikkuminen tapahtuu yleensä autolla, mutta eläkkeellä mies aikoo lisätä hyötyliikunnan määrää muun muassa pyöräilyn muodossa.

Kysyttäessä miehen pelkoja hän on hetken vaiti ja vastaa sitten:

-Ei minulla oikein ole mitään pelon aiheita. Tietenkin se on sitä toivoa, että terveyttä riittää ja sellaista, hän pohdiskelee hiljaa.

Kun Svärd saa mahdollisuuden sanoa jotain 30-vuotiaalle itselleen hän kieltää itseään hermoilemasta ja stressaantumisesta turhista. Opiskelijoita hän puolestaan kannustaa nauttimaan nuoruudestaan ja hienosta koulusta, johon he ovat päässeet.

-Tehkää töitä, se palkitaan myöhemmin, mies sanoo ja oikeasti tarkoittaa sanojaan.

Lopuksi Svärd saa tehtäväkseen laskea, paljonko on 12×12. Vastaus tulee rennosti saman tien. Ehkä kysymys oli vähän liian helppo tälle miehelle.

10 kysymystä Sakarille:

1. Maukkain ruoka koulussa/kotona?

-Kotona hyvä pihvi, koulussa lasagne

Lempivuodenaika?

-Kaikki ovat hyviä!

4. Voimaeläimesi?

-Koiria

5. Paras aihealue matikassa?

-Vaikea pistää paremmuusjärjestykseen, mutta sanotaan logiikka ja lukuteoria.

6. Milloin opit derivoimaan?

-Vuonna 1968 muistelin.

7. Kolmella sanalla, mikä on kiehtovinta matikassa?

-Loogisuus, historia ja käytännöllisyys.

8. Paras jäätelömaku?

-Vanilja

9. **Mökki vai omakotitalo?**

-Molemmissa on puolensa. Kesät viihdyn mökillä ja talvet omakotitalossa.

10. **Mitä rakkaus on sinulle?**

-Välittämistä ja kunnioittamista.

11. **Mottosi**

-Se, mikä kannattaa tulla tehdyksi, kannattaa tehdä hyvin.

Sakaran hauska muisto Klassikasta

"Aikoinaan Klassikassa oppilaat söivät kouluruoan luokissa ja opettajat opettajainhuo-

neessa, jonne ruoat tuotiin. Opettajainhuoneesta kuitenkin puuttui usein jotain, esimerkiksi aterimia, ja keittiöön piti tämän vuoksi usein soittaa, jotta niitä tuotaisiin lisää.

Kerran sitten opettajainhuoneessa olivat taas haarukat ja veitset vähissä, ja minun piti soittaa keittiöön. Lankapuhelimeen piti näppäillä neljän numeron pituinen sarja ja automaattina sen näppäilin nopeasti.

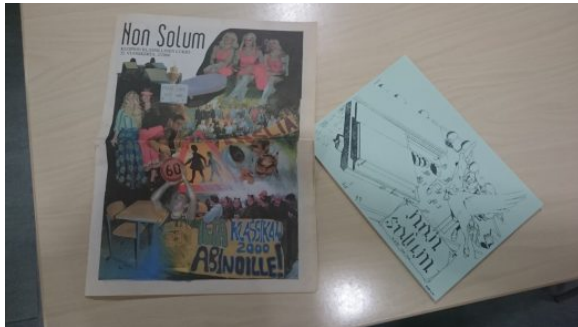
-Täällä tarvittaisiin taas haarukoita ja veitsiä lisää, sanoin puhelimeen.

Hetken hiljaisuuden jälkeen puhelimesta vastattiin: -No täältä niitä ei saa.

Kysyin sitten ihmeissäni, että missä puhelu oikein oli. Sain tietää kyseleväni aterimia Suomen valtioneuvostosta. Koulun keittiön ja hallituksen puhelinnumeroissa oli vain yhden numeron ero ja olin näppäillyt sen väärin."

Historian havinaa Non Solumin sivuilta

Juhani Ikäläinen / Tuomas Alanen

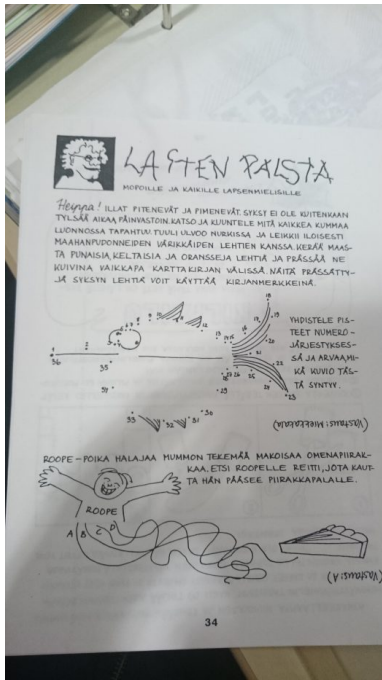

Klassikan varastoja penkoessa saattaa esiintua vaikka mitä. Tällä kertaa hyllyiltä sattui silmään juuri tämä lehti mitä luet, mutta vuosikymmenten takaa.

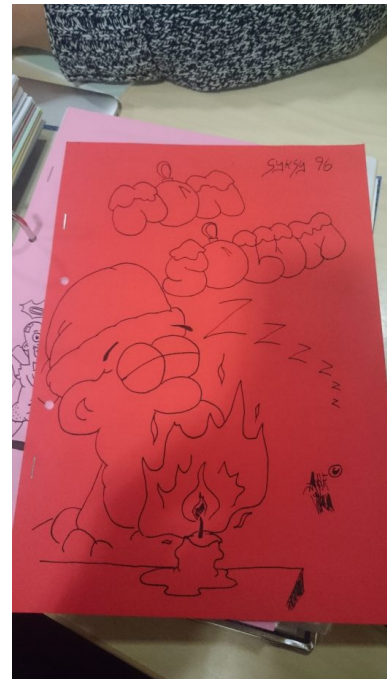

Kuten arvata saattaa, ei NonSolumimme noihin aikoihin vielä ollut luettavissa sähköisessä muodossa. Esimerkiksi 2/2000 -lehti on tabloid-koossa ja paperisessa muodossaan mukavasti käsissä hypisteltävissä.

Vuoden 2000 lehden virallinen asettelumalli luo lehdestä vakavamielisen kuvan. Aivan kuin lukisi Savon Sanomia tai Hesaria. Ehkä tietynlaista virallisuutta tuo myös se, että joidenkin juttujen kirjoittajina ovat opettajat.

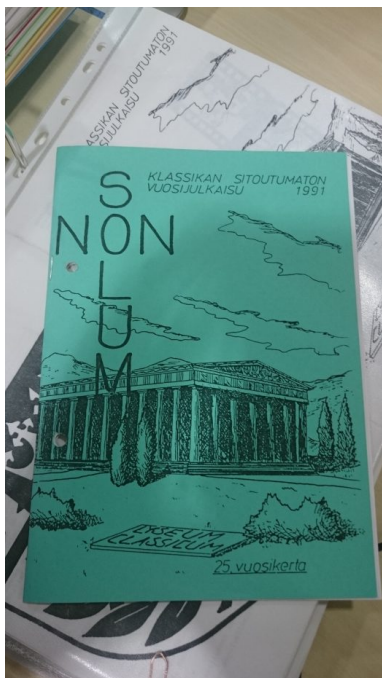

dessä (1990) esitellään opiskelijoiden mieli-
piteitä luokattomasta lukiosta.

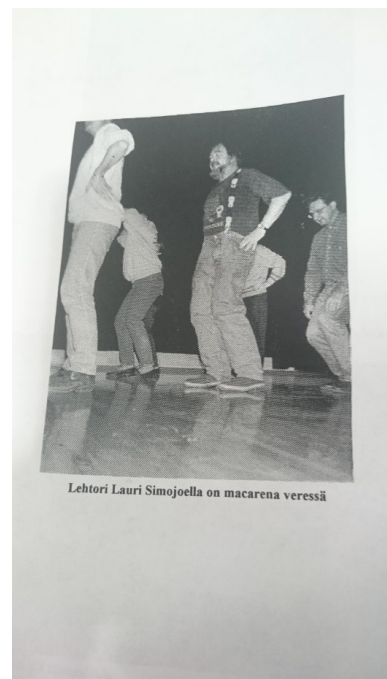

Kun vanhoja numeroita ja niiden artikkelei-
ta tutkii tarkemmin, voi niistä löytää paljon
nyky-NonSolumin kaltaisia piirteitä. Henkilö-
juttuja Klassikan urheilutähdistä, kolumneja
ja runoja.

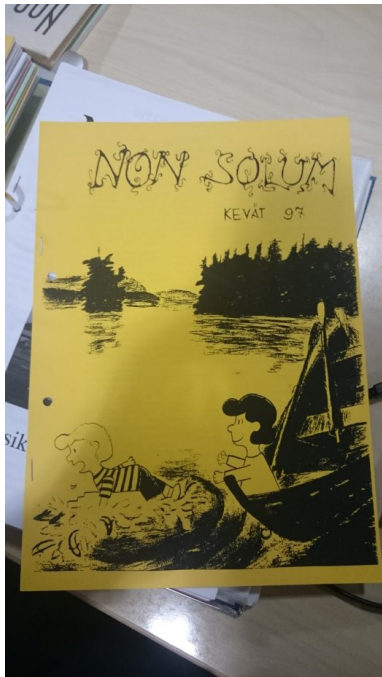
Vuonna 1991 NonSolum kutsui itseään
"Klassikan sitoutumattomaksi vuosijulkai-
suksi".

50-vuotiasta Klassikkaa juhlistaneessa leh-

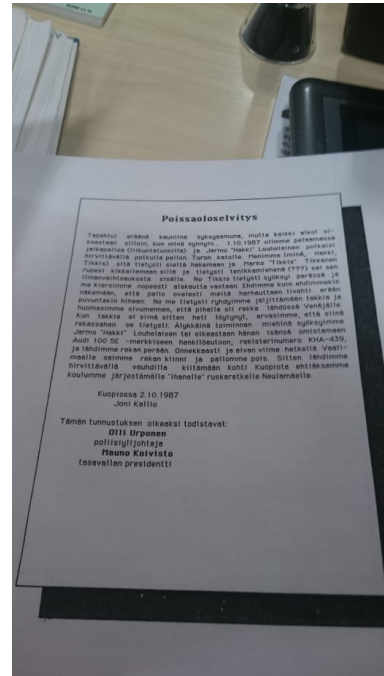

Kevään '98 lehden "pääkirouksessa" ruoditaan Klassikan talousasioita, kun määrärahoista leikattiin 5 %. Rankkoja aiheitakin on siis ollut esillä lehtemme sivuilla.

Viime vuosituhatosen viimeisessä NonSolu-

missa käsiteltiin mm. Marja Tihtarinen-Ulmasen kynästä geeniruokaa Atte Von Wrigh-
tin luennon pohjalta. Aiheina numerossa oli-
vat myös raskaudenkehäisy sekä median rooli
yhteiskunnassa.

Kalastajien Suomi100-juhlintaa

Santeri Soranta

Kalastus on tärkeä osa suomalaisuutta. Kalastuksen asema on viime vuosikymmenien aikana vaihtunut ammattikalastuksesta lähinnä harrastukseksi. Suomi 100-juhlavuosi on ollut tärkeä uistinten valmistajille ja keräilijöille.

Suomessa, tuhansien järvien maassa, kalastus on kautta aikain ollut tärkeä perinne. Joillekin se on elinkeino, toisille harrastus ja joillekin mukava tapa viettää kesäiltaa mökkilaiturilla.

Lähes jokainen suomalainen osaa vähintäänkin käyttää perinteistä mato-onkea. Suomessa kalastus oli viime vuosikymmenellä monien elinkeino, mutta vuodesta 1980 ammattikalastus on vähentynyt 70 prosentilla.

Sen sijaan vapaa-ajankalastus on nykyisin

kasvamaan päin, ja kalastajat kilpailevat keskenään muun muassa pilkkimisessä, vetouistelussa ja perhokalastuksessa järjestäen jopa Suomen mestaruuskilpailuja, joissa palkintoina on esimerkiksi grillejä ja mönkijöitä.

Facebookissa olevan Kalastajat-ryhmän yli 32 000 jäsentä kertoo myös siitä, että kalastus on suomalaisille iso juttu.

Maailmallakin Suomi on tunnettu muun muassa pohjoisen kalavesistä, joten kalastus on tärkeä osa myös Suomi 100-juhlia.

Uistinten valmistajat ovat ottaneet Suomi 100-juhlavuoden tosissaan. Tunnetut suomalaiset uistintehtaat, kuten Kuusamon uistin, Bete ja Rapala, ovat suunnitelleet omat versionsa juhlaunistimista.

Tunnettujen uistinfirmojen rinnalle on nousut myös sadoittain pienempien vaapunvalmistajien uniikkeja käsitöitä Suomen väreissä. Kalastusaiheiset sosiaalisen median palstat pursuavat Suomi 100-tuotteita

Suurin osa uistimista on niin kauniita, ettei niitä tohdi laittaa kalojen purtavaksi.

Kulunut vuosi on varmasti jättänyt jälkensä useiden keräilijöiden rahapussiin, sillä viimeisen päälle viilatut ja mahdollisesti kullatutkin juhlaunistimet eivät sattumoisin ole halvimmasta päästä.

Uistimien lisäksi kalamiesten pukinkontista löytyy varmasti tänä jouluna myös muun muassa virvelin keloja sekä vapoja. Jos lähimpiä sattuu löytymään kalastajia, niin tänä vuonna joululahjaideoita tuskin tarvitsee ko-

vin kauaa miettiä.

Kuusamon uistin on valmistanut Kuusamo-vuosiuistimia vuodesta 1995 lähtien. Vuoden 2017 vuosiuistin on tehty tietenkin Suomi 100-teemaan. Kuvassa vuosiuistimet vuosilta 2016 ja 2017

Suomen kasvot

Marika Kauppinen, Mira Laitinen

Gallup suomalaisuudesta

Eevi Pulkkinen, Oona Sikanen ja Kiia Turunen

Kysyimme Klassikan koulun oppilailta kaksi kysymystä liittyen suomalaisuuteen ja itse Suomeen.

1. Mitä suomalaisuus merkitsee sinulle?
2. Mistä asioista olet Suomessa ylpeä?

Salla Nicholls, 15

1. Olen ylpeä siitä, että olen suomalainen ja että saan olla osa tätä hienoa kansaa, joka Suomessa asuu.
2. Suomessa on hyvä koulustaso ja täällä jokainen saa tehdä mitä haluaa. Täällä on tasa-arvoista ja saa olla oma itsensä. Suomalainen kansa on hyväksyvä ja rikollisuutta on vähän. Suomi on yksi maailman parhaista maista asua.

Eemeli Muurainen ja Kiia Cork, 16

Kiia

1. En tiedä. Olen kaksoiskansalainen, enkä näe siinä mitään kovin erikoista. Onhan se hienoa asua tällaisessa pikkumaassa.
2. Olen ylpeä terveydenhuollosta ja siitä, että Suomessa asiat hoidetaan hyvin. Koulutuskin on aika hyvä.

Eemeli

1. Onhan suomalaisuus aika tärkeä osa minua. Saan kyllä olla ylpeä siitä, että olen suomalainen.
2. Hankala kysymys. Ehkä siitä, että Suomi on hyvinvointiyhteiskunta, jossa koulutus pelaa ja valtio pääosin toimii.

Ja tietysti hyvästä urheilumenestyksestä.

Vilma Taiponen, 16

1. Suomalaisuus merkitsee sitä, että saa puhua omaa äidinkieltä ja että saa vapaasti ilmaista omaa kulttuuria. Ja koska Suomi on avarakatseinen maa, saa muullakin tavoin olla oma itsensä.
2. Olen ylpeä Sauli Niinistöstä ja hänen Lennu-koirastaan.

Nelli Eronen, 16

1. Suomalaisuus merkitsee sellaista voitontahtoa ja sisua tehdä asioita.
2. Meinasin ensin sanoa hallitusjärjestelmästä, mutta tällä hetkellä se ei kyllä ole kovin hyvällä mallilla. Varmaan siitä, että meillä on täällä hyvä olla ja terveydenhuolto on kunnossa. Asiat ovat aika hyvin.

Santeri Soranta, 16

1. Suomalaisuus merkitsee isänmaallisuutta. On kiva asua Suomenmaassa. Suomessa on korkea koulutustaso ja homma pyörii hyvin.
2. Olen ylpeä Suomen Lapista ja Suomen luonnosta. Esimerkiksi Suomen kalavedet ovat huippuluokkaa maailmantasolla. Luonnosta voi jokainen suomalainen olla ylpeä. Ja puhtaasta ilmastosta.

Moritz Müller, 16

1. Se merkitsee sitä, että asuu Suomessa ja kuuluu siihen yhteisöön, mikä Suomessa on. Se merkitsee myös isänmaallisuutta. Suomalaisuus ei kauheasti merkitse minulle.
2. Hyvinvoinnista, koulutuksesta ja tavallaan tästä järjestelmästä. Siitä että asiat toimivat tosi hyvin. Elintaso on korkea.

Essi Lappalainen, 17

1. Kun on syntynyt Suomessa, niin suomalaisuushan on siten iso osa identiteettiä.
2. Jotkuthan näkevät suomalaiset aika juroina persoonina, mutta itse haluan nähdä suomalaiset sisukkaina ja oma-päisinä, jotka tavoittelevat isoja asioita. Ja myös Suomen koulutusjärjestelmä on mahtava!

Riikka Kosonen, Sini Tikkanen ja Roosa Jusila, 17

Riikka

1. Periksiantamattomuutta ja kovaa työtä.
2. Puhtaasta luonnosta, terveydenhuollosta ja koulutusjärjestelmästä sekä tasa-arvoisesta yhteiskunnasta.

Sini

1. Vapautta.
2. Suomalaisesta luonnosta ja suomalaisten ihanan erikoisista luonteenpiirteistä, kuten vaikka maailmankuulusta introverttiydestä, ettei uskalleta seistä bussipysäkillä kolmea metriä lähempänä toista.

Roosa

1. Suomalaista sisua.
2. Puhtaasta luonnosta ja ekologisuudesta.

Evakon kaipuu kotiin

Tiia Mustonen

Kuva 25: www.google.fi

Kuva 26: www.google.fi

Talvisota syttyi 30.11.1939. Ennen sitä 45 000 karjalaista oli joutunut lähtemään evakkoon raja-alueilta. Kun välirauha solmittiin, noin 420 000 karjalaista joutui jättämään kotinsa. Heille luvattiin korvauksia omaisuuden menetyksistä, mutta niitä ei saatukaan. Yli puolet siirtokarjalaisista oli viljellyt maata ja heille piti löytää uudet maatilat Suomesta, mutta tämä ei kuitenkaan ollut helppoa, koska siirtolaisia oli paljon. Siirtolaisten uudet asutustilat olivat usein pienempiä ja huonommissa paikoissa kuin kanta-asukkaiden tilat.

Menetetyt alueet vallattiin takaisin, ja noin 280 000 karjalaista palasi kotiinsa. Talot olivat kuitenkin tuhoutuneet ja kaikki jouduttiin aloittamaan alusta. Suomi vetäytyi Itä-Karjalasta, ja kesäkuussa 1944 karjalaiset lähtivät evakkoon uudelleen.

Luin vanhan lehtiartikkelin *Taloksi uusille tienoille* (Helsingin Sanomat, 25.6.1982), jossa oli haastateltu Lapinlahdelle sijoittuneita siirtokarjalaisia. Nikolai ja Maria Onatsu rakensivat itselleen Lapinlahdelle uuden tiilitalon, jonka olohuoneeseen ja keittiöön asetettiin evakkomatkalta mukaan otetut ikonit. Heidän evakkoretkensä noudattivat samaa kaavaa kuin monen muunkin siirtokarjalaisen. Ensin tuli kiireinen lähtö Salmin pitäjän Kirkkojoen kylästä talvisodan syttyessä, eikä määränpäästä ollut tietoa. Ensin perhe sijoittui Tohmajärvelle, sitten Suolahden ja Saarijärven kautta Pylkönmäelle, josta per-

he muutti pohjois-Pohjanmaalle Tyrnävälle. Siellä Onatsut asuivat kevätkesään 1942, jonka jälkeen he palasivat karjalaan.

Nikolai Onatsu sai lomaa koulutuskeskuksesta, jonka aikana hän sai sotavangin ja enonsa avustamana rakennettua palaneen talon tilalle uuden. Tämän jälkeen heidän oli kuitenkin lähdettävä uudelleen evakkoon. Tällä kertaa aikaa lähtöön oli kuitenkin enemmän kuin vain muutamia tunteja ja sijoituspaikka oli valmiiksi määrätty. Onatsujen ja monen muunkin salmilaisen suvun sijoituspaikka oli Alapitkä.

Artikkelin mukaan siirtokarjalaiset ovat sopeutuneet elämään erilaisessa ympäristössä kuin mistä he ovat tulleet, mutta he eivät ole sulautuneet muiden ihmisten joukkoon. Vielä 1970-luvulla iäkkäät ihmiset pystyivät erottamaan jopa ulkonäön perusteella ketkä ovat karjalaisia. Aluksi sopeutuminen oli vaikeaa, ja karjalaiset olivat paljon tekemisissä keskenään. Esimerkiksi hämäläiset ihmettelivät karjalaisten tapoja ja puhetta. Siirtolaisväestö sopeutui nopeammin savolaisella ja itäsuomalaisella maaperällä kuin Länsi-Suomessa.

Kävin katsomassa näytelmän *Jaetun maan lapset* (Alapitkän nuorisoseuran kesäteatteri, käsikirjoittanut Minna Kettunen). Tarinassa kuvaillaan siirtokarjalaisten ja kantaasukkaiden välisiä ristiriitoja ja suhtautumista toisiinsa. Kinastelua oli paljon ja karjalaisia pilkattiin, mutta loppujen lopuksi sekä kanta-asukkaat että karjalaiset oppivat arvostamaan toisiaan.

Kuva 27: www.google.fi

Vaikka karjalaiset joutuivat luopumaan kodistaan, elämään huonommissa olosuhteissa kuin kanta-asiakkaat ja kohtaamaan vaikeuksia, he ovat selvinneet sisulla ja jatkaneet elämäänsä menneisyydestä huolimatta. Välillä kuitenkin heidät valtaa kaipuu kotiin.

Suomen 100 itsenäisyyden vuotta

Hanna Leppävuori

Suomen itsenäisyyden vuosia muistellessa ensimmäisinä mieleeni tulevat käydyt sodat ja niiden jälkeiset jälleenrakennusvuodet. Sadan vuoden aikana on kuitenkin ehtinyt tapahtua paljon muutakin. Alta löydät listauksen, jossa kerrotaan yksi tapahtuma kultakin itsenäisyyden vuodelta. Ei, siihen ei ole kirjattu sotien käänteitä tai alkamis- ja loppumisvuosia, vaan pieniä ja vähän suurempiakin tapahtumia, jotka nekin ovat osa historiaamme. Tämä listausprojekti vaati useamman tunnin tietokoneen äärellä, mutta suurin apu löytyi kuitenkin mummolani kirjahyllystä.

1917 Suomen itsenäisyysjulistus hyväksytään eduskunnassa 6. joulukuuta

1918 Suomestakin oli tulossa monarkia kuten Ruotsista, mutta suunniteltu kuningasehdokas Friedrich Karl luopuu Suomen kuninkuudesta

1919 Carl Gustaf Mannerheim saa avioeron vaimostaan Anastasia Mannerheimista (os. Arapova)

1920 Suomessa solmitaan 23 600 avioliittoa

1921 Eduskunta hyväksyy lain yleisestä oppivelvollisuudesta.

1922 Suomessa säädetään uskonnonvapauslaki

1923 Suomen ensimmäinen julkinen radiokonsertti Helsingissä

1924 Sibeliuksen seitsemäs sinfonia valmistuu.

1925 Suomi voittaa ensimmäisen Suomi-Ruotsi -yleisurheilumaaottelun.

1926 Suomen Yleisradio aloittaa omat radiolähetykset

1927 Eduskuntatalon peruskivi muurataan

1928 Suomen ensimmäinen julkinen uimahalli avataan Helsingissä Yrjönkadulle

1929 Imatrankosken voimalaitos valmistuu

1930 Lapuan liikkeen organisoima talonpoikaismarssi Helsingissä

1931 Ensimmäinen suomalainen äänielokuva *Sano se suomeksi* valmistuu

1932 Ilta-Sanomien ensimmäinen numero ilmestyy

1933 Ester Toivonen valitaan Miss Euroopaksi

1934 Itsenäisyyspäivästä tulee virallinen liputuspäivä

1935 Kalevala täyttää 100 vuotta

1936 Koululaisia kielletään liittymästä poliitisiin järjestöihin

1937 Kela aloittaa toimintansa

1938 Suomen Latu perustetaan

1939 Kirjailija F.E. Sillanpäälle myönnetään kirjallisuuden Nobel -palkinto

1940 Suomessa kielletään talvisotaa käsittelevän kirjallisuuden julkaiseminen Neuvostoliiton vaatimuksesta

1941 Kahvin myynti lopetetaan Suomessa ja varastoissa oleva kahvi käytetään korvikkeeseen

1942 Sanomalehtien päätoimittajat saavat valtion tiedotuslaitokselta ohjeet, kuinka Saksasta tulee kirjoittaa

1943 Hitlerin päämajassa vierailee Lotta Svärd -järjestön puheenjohtaja Fanni Luukkonen

1944 Elokuva-alan Jussi -palkinnot jaetaan ensimmäistä kertaa

1945 Tove Janssonin ensimmäinen Muumi-kirja, *Muumit ja suuri tuhotulva*, julkaistaan ruotsiksi.

1946 Tampereella avataan Lenin-museo

1947 Sensuuri lakkautetaan Suomessa

1948 Suomi saavuttaa 20 mitalia Lontoon kesäolympialaisissa. Lue juttu suomalaisten urheilumenestyksestä tästä lehdestä.

1949 Ensimmäinen Jukolan viesti juostaan

1950 Helsingin kaupunki täyttää 400 vuotta

1951 Ensimmäinen suomenkielinen *Aku Ankka* -lehti ilmestyy

1952 Olympialaiset järjestetään Helsingissä

1953 Helsingissä paljastetaan Eino Leinon patsas

1954 Väinö Linnan teos *Tuntematon sotilas* julkaistaan.

1955 Suomi saa Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenyyden

1956 Neuvostoliitto palauttaa Porkkalanniemmen Suomelle

1957 Suomen markka devalvoidaan 39 prosentilla

1958 Liikkuva poliisi saa käyttöönsä ensimmäiset ajotapavalvontakamerat

1959 Oulussa pidetään yliopiston vihkiäiset

1960 Keski-Suomen ja Pohjois-Karjalan läänit perustetaan

1961 Juri Gagarin vierailee Suomessa

1962 Pieksämäki ja Varkaus muuttuvat kaupaloista kaupungeiksi

1963 Penni tulee takaisin käyttöön

1964 Professori Olavi Erämetsä onnistuu ensimmäisenä löytämään luonnosta alkuainetta nro 61 eli luonnonprometiumia

1965 Suomessa järjestetään Tampereella ensimmäistä kertaa jääkiekon MM-kilpailut

1966 Juoksija Hannes Kolehmainen kuolee

1967 *Sibelius* -monumentti paljastetaan Helsingissä

1968 Urho Kekkonen valitaan Suomen tasa-

vallan presidentiksi kolmannen kerran

1969 Keskioluen myynti vapautuu eli sitä saa alkaa myydä vähittäiskaupoissa

1970 Korkeakoululain kiirehtimiseksi Tampereen yliopistossa alkaa luentolakko, joka leviää myös muihin korkeakouluihin

1971 Koulut siirtyvät viisipäiväiseen työviikkoon

1972 Turun viimeinen raitiovaunuvuoro ajetaan

1973 Laki neljän viikon vuosilomasta astuu voimaan

1974 Suomessa on musta joul.

1975 Turvavyönkäyttöpakko henkilöautoliikenteessä astuu voimaan

1976 Vaalikelpoisuus ikäraja lasketaan 18 vuoteen

1977 Lähetetään ensimmäinen värillinen tv-uutislähetys Suomessa, mutta valtaosalla katsojista on vielä mustavalkotelevisio

1978 Eduskuntatalon kolmiosainen laajennus valmistuu

1979 Seinäjoella järjestetään ensimmäinen Provinssirock -festivaali

1980 Suomi allekirjoittaa Kööpenhaminas- sa YK:n yleissopimuksen, joka kieltää naisten syrjinnän

1981 Suomessa otetaan käyttöön kesäaika

1982 Kalevi Sorsasta tulee Suomen pitkäaikaisin pääministeri

1983 Pikku Kakkosen 1000. tv-lähetys

1984 Finlandia -palkinto jaetaan ensimmäi-

sen kerran

1985 Suomen lukiolaisten liitto perustetaan

1986 *Dingo* -yhtye ilmoittaa lopettamisestaan

1987 Kansallista sotaveteraanipäivää vietetään ensimmäisen kerran

1988 Suomen ensimmäiset naispapit vihitään virkaansa

1989 Vantaalla avataan tiedekeskus Heureka

1990 Kuopion yliopistollisen keskussairaalan (KYKS) nimi vaihtuu Kuopion yliopistolliseksi sairaalaksi eli KYS:ksi

1991 Suomen väkiluku ylittää viiden miljoonan rajan

1992 Suomessa esitetään ensimmäistä kertaa *Kauniit ja rohkeat* -saippuasarjaa

1993 Yleinen hätänumero muuttuu; 000:sta tulee 112

1994 Unescon maailmanperintöluetteloon hyväksytään Petäjäveden kirkko

1995 Suomi voittaa jääkiekon MM-kisat

1996 Yleisölle avataan maailman suurin lumilinna Kemissä

1997 Veikka Gustafssonista tulee ensimmäinen suomalainen, joka on kiivennyt Mount Everestin huipulle ilman happilaitteita

1998 Nokiasta tulee maailman suurin matkapuhelinvalmistaja

1999 Darude julkaisee *Sandstorm* -singlensä

2000 Tarja Halosesta tulee Suomen ensimmäinen naispuolinen tasavallan presidentti

2001 Suomalaishiihtäjiä käryää dopingista hiihdon MM-kilpailuissa Lahdessa

2002 Vuoden katsotuin suomalainen ensi-
ltaelokuva on Kaisa Rastimon ohjaama Hei-
nähattu ja Vilttitossu

2003 Hanna Pakarista tulee Suomen en-
simmäinen *Idols* –televisiolaulukilpailun voita-
taja

2004 Vuoden matalin lämpötila Suomessa -
38,7 °C mitataan Sallan Naruskassa

2005 Suomen Luonnon Vuoden turhake -ää-
nestyksessä voiton vie kaupunkimaasturi

2006 Suomi voittaa Euroviisut Lordin kappa-
leella *Hard Rock Hallelujah*

2007 Kimi Räikkönen voittaa Formula1-maa-
ilmanmestaruuden

2008 Janne Ahonen voittaa Keski-Euroopan
mäkiviikon viidennen kerran

2009 Karjalan kieli saa vähemmistökielen
aseman Suomessa

2010 Kuopion yliopisto ja Joensuun yliopis-
to yhdistyvät, ja näin Itä-Suomen yliopisto
aloittaa toimintansa

2011 Lappeenrannassa suljetaan vuonna
1918 perustettu Konnunsuon vankila

2012 Robin julkaisee singlensä *Frontside Ol-
lie*

2013 Helsingin Sanomat muuttuu tabloid-ko-
koon

2014 Liikenneturva täyttää 75 vuotta

2015 Suomeen saapuu 32 476 turvapaikan-
hakijaa

2016 Länsimetro ei valmistu

2017 Suomi on ollut 100 vuotta itsenäinen
valtio. Onnea!

Itsenäisen Suomen urheilusaavutuksia

Tatu Heiskanen

Suomen satavuotisen historian aikana on nähty useita upeita urheilusuorituksia. Urheilu on ollut aina Suomelle ja suomalaisille iso asia. Tunnetusti suomalaiset ovat talviurheilukansaa, erityisesti jääkiekko aiheuttaa suuria tunteita ja puheenaiheita. Tässä artikkelissa kerrotaan Suomen parhaista urheilusaavutuksista ja parhaista suomalaisurheilijoista itsenäisyyden aikana.

Kultakausi

Suomen urheilun ”kultakautta” vietettiin itsenäistymisen jälkeen vuodesta 1918 vuoteen 1938 asti. Silloin Suomi kuului maailman huippumaihin muun muassa kestävyysjuoksussa ja painissa. Näinä aikoina Paavo Nurmi voitti Suomelle 12 mitalia olympialaisista, joista yhdeksän oli kultaisia. Nurmi on edelleen olympialaisten menestynein yleisurheilija. Talviolympialaisissa Suomi keräsi mitaleja eniten pikaluistelussa ja maastohiihdossa.

Jääkiekon MM-kullat

Aina, kun puhutaan Suomen urheilusaavutuksista, monille tulee varmasti mieleen vuoden 1995 jääkiekon maailmanmestaruus. Vuoden 1994 hopeasijan jälkeen, Suomen jääkiekkomaajoukkue voitti upealla tavalla ensimmäisen arvokisakultansa. Isäntämaa Ruotsi kaatui loppuottelussa lukemin 1-4. Kisojen suurimpia suomalaispelaajia olivat Saku Koivu, Ville Peltonen ja Jere Lehtinen, jotka muodostivat yhdessä legendaarisen Tupu, Hupu, Lupu-ketjun.

Toinen maailmanmestaruus tuli vuonna 2011 Bratislavan kisoissa. Kuten vuoden 1995 ki-

soissa, myös vuonna 2011 loppuottelussa kaatui Ruotsi. Tällä kertaa voittolukemat olivat kuitenkin 6-1.

Kuva 28: Saku Koivu

Yleisurheilu

Suomalaisten menestyksekkäimmät lajit ovat olleet kestävyysjuoksu ja keihäänheitto. Itsenäisyyden alkuaikoina menestyneimmät urheilijat olivat Paavo Nurmi ja Ville Ritola. He toivat Suomeen 1920-28 yhteensä 20 olympiamitalia.

Viimeisin suomalainen juoksun olympiamitalisti on Lasse Virén. Virén voitti yhteensä neljä olympiakultaa vuosina 1972-76. Hän myös voitti 1974 EM-kisoissa pronssia. Hänet on myös valittu vuoden urheilijaksi Suomessa vuosina 1972 ja -76.

Viime vuosina Suomen yleisurheilun mitallitoivot ovat olleet keihäänheittäjät. Menestys keihäänheitossa alkaa jo ajalta ennen itsenäistä Suomea. Suomella on yhteensä kahdeksan olympiakultaa ja viisi maailmanmes-

taruutta keihäänheitossa.

Talviurheilu

Suomen hyvät olosuhteet talviurheilun harastamiseen on näkynyt myös arvokisamenestyksenä. Perinteisiä menestyslajeja ovat olleet maastohiihto ja mäkihyppy.

Maastohiihdossa menestystä on tullut itsenäisyyden alusta tähän päivän saakka. Jo 1930-luvulla Veli Saarinen voitti kaksi olympiamitalia ja kolme maailmanmestaruutta. Muita menestyjiä ovat olleet Veikko Hakulinen, Eero Mäntyranta, Marja-Liisa Kirvesniemi, Marjo Matikainen ja Mika Myllylä. Kaikilla heillä on vähintään kolme henkilökohtaista arvokisavoittoa.

Mäkihypyssä menestynein suomalainen on Matti Nykänen, joka on voittanut neljä olympiakultaa ja kuusi maailmanmestaruutta. Myös Antti Hyvärinen on voittanut olympiakultaa 1956. Janne Ahonen on voittanut Keski-Euroopan mäkiiviikon viisi kertaa ja henkilökohtaisen maailmanmestaruuden kaksi kertaa.

Yhdistetyssä Heikki Hasu voitti olympiakullan 1948 ja maailmanmestaruuden 1950. Samppa Lajunen voitti Salt Laken olympialaisissa 2002 kaksi henkilökohtaista mitalia. Alppihiihdossa menestyneimmät suomalaiset

ovat Kalle Palander ja Tanja Poutiainen. Palander on voittanut maailmanmestaruuden 1999 pujottelussa ja Poutiainen saavutti olympiahopeaa ja neljä MM-mitalia 2000-luvulla. Lumilautailussa olympiamitaleille ovat yltäneet Markku Koski, Peetu Piironen ja Enni Rukajärvi. Kaikki mitalit ovat tulleet 2000-luvulla. Pikaluistelu oli Suomen ensimmäisiä menestyslajeja. Clas Thunberg voitti viisi olympiakultaa, viisi maailmanmestaruutta ja neljä Euroopan-mestaruutta.

Muut lajit

Formula 1-sarjan suomalaiset ovat voittaneet neljä kertaa. Ensimmäinen voitto tuli 1982 Keke Rosbergin toimesta. Mika Häkkinen voitti mestaruuden kahtena vuotena peräkkäin vuosina 1998 ja 1999. 2007 Kimi Räikkönen ajoi mestaruuteen. Salibandyssä Suomen miesten maajoukkue on voittanut maailmanmestaruuden kolme kertaa. Paini oli varsinkin 1900-luvun alkupuolella Suomen menestyslaji. Silloin Suomi voitti kymmeniä olympiakultaa. Viimeisin suomalainen maailmanmestari painissa on Marko Yli-Hannuksela vuodelta 1997.

Suomen satavuotias taival on ollut urheilullisestikin varsin onnistunut. Toivottavasti tulevaisuudessakin pääsemme todistamaan urheilijoiden onnistumisia olympialaisissa ja MM-kisoissa.

Kuopio-hallin veteraanitapahtumassa huokui lämmin ja arvokas tunnelma

Juhani Ikäläinen / Tuomas Alanen

*Hoivatkaa, kohta poissa
on veljet, Muistakaa, heil-
le kallis ol' maa. Kertokaa
lasten lapsille lauluin, Him-
metä ei muistot koskaan
saa.*

Tämän Veteraanin iltahuudon kertosäe kuului useaan otteeseen viime elokuussa järjestetyssä veteraanien ja heidän puolisoitensa rosvopaistitapahtumassa Kuopio-hallissa.

Klassikkalaisille urheilukeskuksena tuttu halli oli muunnettu upeaksi juhlasaliksi pitkin pöytäriveineen, esiintymislavoineen ja tunnelmavalaisuksineen. Tapahtuman järjestelyjen päävastuussa oli Puolustusvoimain Pohjois-Savon aluetoimisto. Idea rosvopaistitapahtumaan on peräisin suomalaisen Lampaansyöjät-elokuvan näyttelijältä Leo Lastumäeltä. Kyseinen elokuva toi rosvopaistin suomalaisen tietoisuuteen, ja Lastumäen ehdotuksesta rosvopaistia on tarjottu veteraaneille vuodesta 1992 lähtien eri puolilla Suomea. Rosvopaistitapahtuman toinen primus motor, Kalevi Rönqvist, oli Kuopio-hallilla tapahtuman isän roolissa: ”Tämä on veteraaneille suurin sosiaalinen tapahtuma vuoden aikana.”

Kuopion kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Sari Raassina välitti terveisensä tapahtuman nuorille avustajille: ”Tämä on hieno tilaisuus. On tärkeää, että vanhojen sukupolvien viesti nuorille välittyy tällaisen tapahtuman kautta.”

Veteraaneille tarjottiin juhlan aluksi herkulliset munkkikahvit, pääateria rosvopaisti myöhemmin. Karjalan lennoston sotilaskoti ja Sakky olivat tärkeässä osassa tarjoiluissa, mutta myös monia muita toimitsijoita tarvittiin, jotta juhla eteni sujuvasti. Karjalan lennoston varusmiehiä oli komennettu paikalle.

”Tehtäväni tänään on kutsuvieraiden ohjaaminen istumapaikoille ja tarvittaessa heiden avustaminen. Eilen järjesteltiin paikat täällä valmiiksi ja tänään iltapäivästä on siivoilut”, kertoi varusmies Tommi Koponen. Avustajiksi pyydettyjä Klassikan opiskelijoita toimi isänmaallisissa tehtävissä, saadessaan palvel-la veteraaneja mm. tarjoilijoina ja lipunkantajina. Klassikkalaiset avustajat Aurora Suhonen ja Riikka Mielonen olivat mielissään tarjoilijan tehtävissä: ”Kahvia on tarjoiltu ja siivottu. Mukavaa, kun jotkut veteraanit ovat innostuneet juttelemaankin.”

Klassikan yhtenä digituutorina tunnettu Olli Martikainen löytyi myös paikan päältä: ”Kysyttiin mukaan ja ajattelin, että miksipäs ei. Isänmaallisuuden tunne oli mukana tänne lähdetessä”, Olli kommentoi.

Kuopion Klassillisen lukion opiskelijakunnan puheenjohtaja Alpo Laitinen lausui juhlassa kunnia terveiset veteraaneille koko Klassikan opiskelijakunnan puolesta. ”Hieman oli jännittynyt tunnelma, koska aikataulu muuttui alati. Lisäksi edessä oli aivan erilainen yleisö kuin mitä lukiossa on”, Alpo kommentoi. Aleksis Tammi opiskelijakunnasta oli

myös edustamassa tapahtumassa. "Varapuheenjohtajan rooli edellyttää. Mutta ihan omasta tahdosta täällä olen ja se on kunnia-tehtävä." Lentoyhtiö Finnair oli vahvasti osana tapahtumaa. Lentäjistä koostuva Finnair Pilots Big Bänd esiintyi, lentoemännät tanssittivat veteraaneja ja jakoivat arpajaislahjoja veteraaniyleisölle.

Lavalle nousi myös 1980-luvulta tuttu musikin monitoimimies, Pave Maijanen. Hän esitti ikivihreät Pidä huolta ja Lähtisitkö. Maijanen tervehti veteraaniyleisöään kunnioittaen: "Musikin yhteydessä puhutaan legendoista. Mutta oikeat legendat istuvat näissä pöydissä."

Lavatekniikan ammattilaisia tarvittiin varmistamaan veteraaneille katselu- ja kuuntelu-ohjelmien jatkuvuus. Tapahtumaan kuului jatkuva lavaohjelma, johon kuului niin musiikkia kuin puheita-kin.

"Vastaamme äänen kuuluvuudesta ja valojen toiminnasta. Volyymi on saatava miellyttävälle tasolle, kun yleisönä on ikäihmisiä. Haluamme heille tästä mukavan kokemuksen", Timo Pekkarinen "Dyny" kertoi miksauspuolesta takaa.

Veteraanit pitivät ohjelmaa onnistuneena ja olivat kiitollisia siitä, että veteraaneja yhdistäviä tapahtumia jaksetaan järjestää. Perin-neruoka rosvopaisti maittoi.

Veteraaneilta saattoi kuulla koskettavia muistoja sota-ajoilta. Aarne Haaparanta lisalmesta muisteli nuoruuttaan: "Ensin lähdin sotaan ja sen jälkeen vasta armeijan leipiin Rissalaan lokakuun 14. vuonna 1943. Käytäntö ensin -periaatteella", Haaparanta naurahti. Kauhajokelaislähtöinen Haaparanta taisteli kuuluisissa Vuosalmen taisteluissa, sekä Lapin sodassa. Siellä oli tehty jopa 30 kilometrin päivämarsseja.

Haaparanta kuuluu lisalmen sotaveteraaneihin ja aikoo olla mukana seuraavissa kutsunnoissa. "Tarkoitus on jakaa vinkkejä nuorille alokkaille." Kirsti Remes muisteli lasten asemaa sota-aikana. "Lapset saivat kannatella vanhempiaan. Lasten vankka usko tulevaisuuteen auttoi aikuisia jaksamaan." Remes halusi lähettää viestin nuorelle sukupolvelle: "Me vanha sukupolvi jätämme nuorille perinnön. Nuorten on valittava siitä perinnöstä sen mitä tarvitsevat"

Juhani Ikäläinen

Kuvat: Tuomas Alanen

Ilkka Herola: "Suomi merkitsee minulle kotia."

Veikko Herola

Entinen klassikkalainen, olympialaisissa-kin maattamme edustanut Ilkka Herola tarvitsee myös tapoja rentoutua ja unohtaa paineet. Ilkan tapa rentoutua on metsästys.

-Metsästys on toiminut hyvänä vastapainona urheilulle, arjen stressi on helpompi unohtaa metsässä.

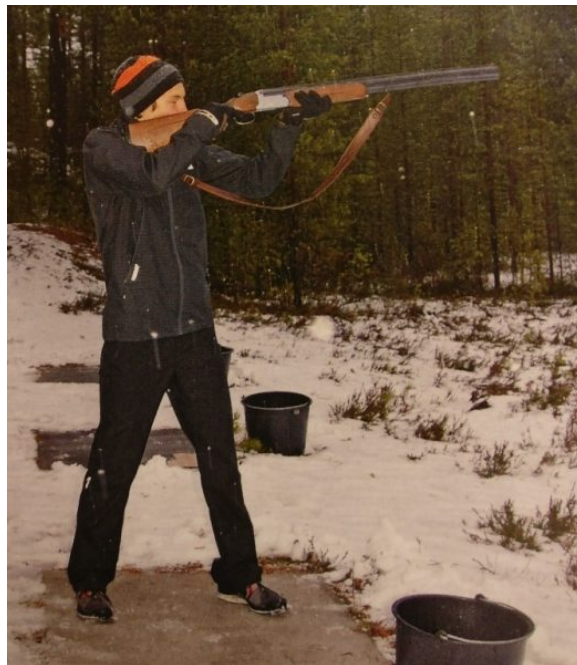
Ilkka sai ensikosketuksen metsästykseseen jo pikkupoikana ukin mukana Sonkajärvellä. Ukki on elänyt koko ikänsä luonnon lähellä ja osasi opettaa Ilkan arvostamaan luontoa ja hyviä eräkäyntitaitoja.

-Metsästys tuli ukin kautta "perintönä", lapsesta asti olen tykännyt kaikesta eräilyyn liittyvästä.

Ilkka suoritti metsästäjä tutkinnon jo 12-vuotiaana, minkä jälkeen hän on käynyt joka syksy useita kertoja metsästävässä. Hän metsästää vain pienriistaa, kuten jäniksiä ja metsäkanalintuja, sillä esimerkiksi hirvenmetsästykseseen ei ole aikaa.

-Metsästyskausi alkaa sopivasti syksyllä, jolloin on syytä rentoutua rankan harjoittelujakson jälkeen. Silti tuntuu, etten ehdi tarpeeksi usein metsälle.

Metsästys on opettanut Ilkalle paljon tietoa ja taitoja luonnosta ja eräkäynnistä; jälkien-, metsälajien-, sekä eläinlajien tunnistusta ja eläinten toiminta tapoja.

Kuva 29: Ilkka Herola ampuu kiekkoja.

-Paljon olen saanut mielenkiintoista ja ilmaista oppia biologiaan.

"Parasta metsästyksessä on vapaus ja rauha"

Ilkka on ollut aina kiinnostunut luonnosta ja viihtynyt siellä muutenkin kuin metsästyksen parissa. Hän on innokas sienestäjä ja marjastaja, ja lähtee mielellään metsään lenkille

-Kiehtovaa on yhteys ja läheisyys luontoon, metsässä tuntee olevansa osa jotain suurempaa.

Kun kaveripiiristä löytyy melko paljon metsästäjiä, ei metsälle tarvitse mennä yksin. Metsästyskavereita löytyy yhdistetyn maa-joukkueesta, armeijakavereista ja veljistä.

Siispä Ilkka lähtee usein isolla porukalla Sonkajärvelle pieneen metsästysmajaan viikonlopuksi nauttimaan luonnosta ja rauhasta.

-Joskus olen ottanut sellaisia kavereita mukaan metsästämään, jolla ei ole metsästyskorttia. Kaikki he ovat saaneet kipinän eränkäyntiin ja suorittaneet lopulta metsästyskortin.

Parhaat metsästysmuistot Ilkka kertoo saaneensa metsästäessä hyvällä kaveriporukalla, mutta silti yksi muisto menee ylitse muiden.

-Kyllä ehdottomasti mieleenpainuvin muis-

to on ensimmäinen onnistunut riistalaukaus. Olin silloin 12-vuotias. Oli joulukuinen talvipäivä, uusi lumi oli satanut juuri maahan ja jäniksen jäljet erottuivat hyvin. Ukin kanssa jahdattiin jänistä monta tuntia, kunnes ukki jätti minut hyvälle passipaikalle pienen metsäojan viereen. Ukki lähti jäljittämään jänistä ja kohta se jänis tulikin hyvälle ampumaholille. Siitä saatiinkin joulupöytään jänispaisti.

Maailmaa matkanneelle Ilkalle 100-vuotias Suomi merkitsee ennen kaikkea kotia, johon reissuilta voi palata rentoutumaan rakkaiden harrastustan ja ihmisten pariin.

Veli-Matti Koistinen -Klassikan opiskelija ja olympiaurheilija

Santeri Soranta

Veli-Matti Koistinen on 17- vuotias maantiepyöräilijä, joka on urallaan noussut olympiajoukkueeseen saakka. Syksyllä hän muutti kotikaupungistaan Varkaudesta yksioon Kuopioon opiskellakseen Kuopion klassillisessa lukiossa urheilulinjalla.

Veli-Matti Koistinen kertoo saaneensa innostuksen lajiinsa ala-asteella. Koulun pyöräretkellä hänen opettajansa oli sanonut Koistisessa olevan pyöräilijän lahjoja. Koistinen oli tuolloin aiemmin lopettanut edellisen harrastuksensa, painin, ja oli vailla uutta lajia. Näin ollen pyörän satula kutsui. Aloitettuaan uuden harrastuksen Koistinen luiskahti ensimmäisissä kilpailuissaan ensimmäisestä kurvista ulos. Tästä leimahti näyttämisen halu, joka on kantanut aina tähän päivään saakka.

Tähänastisen pyöräilijäuransa kovimmaksi saavutukseksi Koistinen nostaa **Viron Tartossa vuonna 2015 voittamansa nuorten tourin ykkössiän**.

Koistisen uraa ovat kuitenkin värittäneet myös vastoinkäymiset. Tänä vuonna Belgias-

sa hänellä tuli hengenahdistusta kesken kilpailun, ja kisa jäi kesken. Sairaalassa todettiin lievä sydänkohtaus, jonka seurauksena Koistinen vietti kolme päivää sairaalassa ympärillään lääkäreitä, jotka eivät hallinneet kunnolla englannin kieltä. "Kyllä se opetti tulemaan toimeen", hän kertoo. Edelleenkin on auki, oliko kyseessä varmasti sydänkohtaus. Varmaa kuitenkin on, että tämän jälkeen puhkesi sitkeä sydänlihastulehdus, josta Koistinen on nyt pitkän sairastamisen jälkeen toipunut.

Urallaan Koistinen on oppinut paljon kaikenlaista, muun muassa matkustamisen ympäri maailmaa ja kansainvälisen kielen puhumisen. "On paljon asioita, joita ei voi oppia koulun penkillä", hän kertoo. Viime kauden sairastelut veivät Koistiselta koko kauden penkin alle. Kautta kokonaisuudessaan hän pitää oppimisen kautena. "Opin asioita itsestäni. Kipeänä ei pidä harjoitella", pohdiskelee Koistinen.

Lajinsa parhaita puolia puntaroidessaan mies kertoo, että lajin puolesta tulee lähdettyä reissuun paikkoihin, joissa ei tulisi koskaan muuten käytyä. Muutenkin reissaamisen Koistinen nostaa tärkeäksi osaksi lajia. "Saa kierrellä ulkomailla ja näkee hyvää porukkaa", hän listaa. Hän pitää yksilölajin luonteesta voi laittaa kaiken peliin itseään varten. Lopuksi hän mainitsee vauhdin ja vaaralliset tilanteet samalla viivalla on 80 ukkoa, joista kaikki ovat enemmän tai vähemmän hapoilla, psyyken pitää olla kunnossa.

Kuten urheiluun kuuluu, parhaimmat saavat osakseen huomiota, ja myös painetta odotukset Koististakin kohtaan ovat korkealla. ”Kyllä siellä jotkut ukot laittaa mesen puolella viestiä, että mikä on kun ei kaveria näy viivalla”, sairasteluista hiljalleen toipuva Koistinen kertoo. Hän kertoo paineiden olevan toisinaan raskaita kantaa, ja haluaisikin löytää tehokkaan keinon, jolla purkaa niitä. ”Koistan ottaa paineet vastaan positiivisin mielin. Yleensä lähden lenkille. Onneksi tukijoukot ovat mahtavia, ja ymmärtävät tilanteen eivätkä aseta paineita”, kiittelee Koistinen

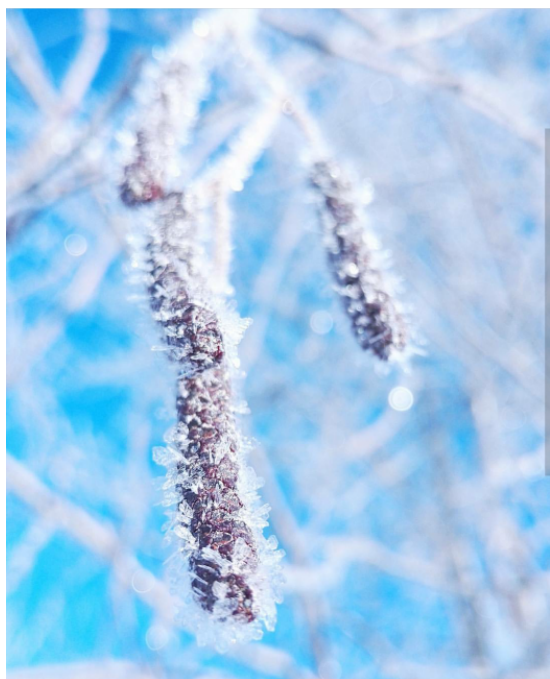
taustajoukkojaan.

Koistinen käy urheilunsa rinnalla myös koulua parhaansa mukaan. Hän kertoo urheilulukiosta olevan iso apu opiskelussa, koska väljempi lukujärjestys ja ylimääräinen vuosi opiskelua mahdollistavat urheilemisen täysipainotteisesti. Hän myös kiittelee opettajien ymmärtäväisyyttä. Tavoitteena Koistisella on päästä lukio läpi, ja urheilun puolella silmissä siintää ammattiurheilijan ura. ”Katsotaan mihin tie vie. Riippuu myös tulevista vastoin käymisistä”, pohtii Koistinen.

Mikä tekee Suomesta Suomen?

Tuomas Heikkinen, Piita Holopainen, Sara Lahti, Essi Lappalainen
ja Tuuli Nissinen

Non Solumin toimittajat kokosivat listan siitä, mitkä sata asiaa tekevät Suomesta Suomen.

1. Sangot
2. Villasukat
3. Valittaminen
4. Personal space
5. Revontulet
6. Porot
7. Jouluk
8. Isänmaallisuus
9. Äityspakkaukset
- 10. Sangot**
11. Ilmainen kouluruoka
12. Paras koulutusjärjestelmä maailmassa
13. Riisipiirakat/karjalanpiirakat
14. Menestys monessa eri näkökulmassa
15. Sibelius
16. Samu Haber
17. Lumene
18. Marimekko
19. Saastumaton luonto
- 20. Sauna**
21. Sienet
22. Jääkiekko
23. Alma
24. Marjat
25. Lauri Markkanen
26. Torille-ilmio
27. Muumit
28. Kahvi
29. Supercell
- 30. Angry Birds**
31. Kengät pois, kun tullaan sisälle
32. Joulupukki
33. Korvatunturi
34. Astiankuivauskaappi
35. Nokia
36. Puhdas vesi
37. Joukkuevoimistelu
38. Ksylitoli
39. Mökkikulttuuri
- 40. Järvet**
41. Suomi mainittu
42. Kaamosmasennus
43. Suomi perkele
44. Sininen tulevaisuus
45. Salmiakki

46. Sinuhe egyptiläinen

47. Pesäpallo

48. Jari Sillanpää

49. Valtteri Bottas

50. Tuntematon sotilas

51. Nyhtökaura

52. Härkis

53. Urho Kaleva Kekkonen

54. Fazer

55. Suomalainen kauneus

56. Suomalainen bussipysäkki

57. Velka

58. Eukonkanto

59. Finnish Nightmares

60. Lumiset juhannukset

61. Saara Aalto

62. Salatut elämät

63. Pakkoruotsi

64. Rallienglanti

65. Pihlajanmarjakarkit = kettukarkit = pih-
lajat

66. Suomiemojit

67. Kylymyys

68. Alkoholi

69. Marjapoimurit

70. Mämmi

71. Lordi

72. MM-95

73. Finnair

74. Ruisleipä

75. Tornio-Haaparanta

76. Mustikkka

77. Kalevala

78. Suo

79. Naapuriviha

80. Hyttyset

81. Avantouinti

82. Vaivaantunut hiljaisuus

83. Saunakalja

84. Säästä puhuminen

85. Bussissa ei voi istua kenenkään viereen

86. Iittala

87. Koskenkorva

88. Palkasta puhumisen tabu

89. Verojen julkisuus

90. Halataan vain ystäviä

91. Asuntolaina

92. Tallinnassa käyminen

93. Tervan tuoksu

94. Tukholman risteily

95. Tunteista vaikeneminen

96. Nightwish

97. Mika Häkkinen

98. Kimi Räikkönen

99. Duudsonit

100. Suomi100

Hyvää joulua! – Non Solumin toimitajat

Kokemuksia Klassikan tiimijaksosta

Aino Laukkanen, Elviira Moilanen ja Ulpu Ålander

Tiimijakso alkaa olla loppuillaan, ja on aika kysellä mukana olleiden opiskelijoiden mielipiteitä jakson ajalta. Tunnelma on ollut yleisesti ottaen vaihteleva. Jakso alkoi hieman nihkeästi, mutta skeptiset ennakkoluulot kuitenkin hälvenivät jakson edetessä. Opiskelijoiden mielipiteet jakautuivat kahtia: positiivisiin ja negatiivisiin.

Tiimijakso herätti joissakin opiskelijoissa negatiivisia tunteita. Osa oppilaista kertoi, että he olisivat oppineet enemmän tavallisen jakson aikana. Syynä tähän saattoi olla se, että osa koki tiimijakson sekavana. Idea ja suunnittelu saattoivat toimia, mutta itse toteutus ontui. Opiskelijat kehottavatkin opettajia harkitsemaan, miten tiimijaksoa toteuttaa tulevaisuudessa uudelleen.

Negatiivisten kommenttien lisäksi saatiin myös positiivista palautetta. Yleisesti ottaen opiskelijat kommentoivat tiimijakson olleen rento, mielenkiintoinen ja hauska. Lisäksi se toi mukavaa vaihtelua tavalliselle opiskelulle. Tiimijakso kohotti oppilaiden välistä yhteishenkeä, sillä kaikki jakoivat samat tunteet ja kokemukset. Opiskelijoiden mukaan oli mukava tutustua uusiin ihmisiin, sillä uudessa oppimisympäristössä ei vanhoja tuttavuuksia juuri löytynyt.

Opiskelijoiden kokemukset työmäärän osalta vaihtelivat: osa koki työtä olevan liikaa, ja osan mukaan jakso oli ”chill”. Äidinkielen opettaja Henna Hämynen arvelee, että normaalin opiskelun alkaessa tiimijakson opiskelua saattaa tulla jopa ikävä. Jos tavallisessa jaksossa lukuaineita on kuusi tai seitsemän,

saattaa tiimijakso siihen verrattuna tuntua yllättävän helpolta.

Tiimijakso huipentui loppubileisiin.

Loppubileiden järjestely

Kuva 30: Juhlatunnelmissa

24.11 pidettiin tiimijakson loppubileitä. Opiskelijoiden valmistelivat juhlaa torstaina ja perjantain aamuna, ja bileiden järjestely oli melkein kokonaan opiskelijoiden vastuulla. Tiimit jaettiin neljään eri ryhmään, joilla oli omat tehtävänsä valmistelussa: Järjestelyryhmä, tarjoiluryhmä, ohjelmaryhmä ja media-ryhmä.

Kuva 31: Koristeita tekemässä

Kuva 32: Tarjoiluryhmä kävi ostamassa herkkuja juhlaan.

Järjestelyryhmä työskenteli pääasiassa salissa ja varmisti, että kaikki on paikallaan ennen bileitä. Aamulla salissa kiinnitettiin entisten vanhojentanssien koristeita, mutta osa oli itse tehtyä tai kaupasta ostettua. Iltapäivällä erillinen purkuryhmä siisti paikan.

Tarjoiluryhmä suunnitteli ostoslistaa, ja kävi Prismassa ostamassa kaikenlaista herkullista syötävää. Puolentoista tunnin herkkujenhaalimisretki tapahtui torstaina iltapäivällä ja lisäksi ostettiin perjantaaamunakin. Perjantaina herkut katettiin tarjoilupöydille juhlaa varten.

Ohjelmaryhmän tehtävänä oli järjestää mukavaa viihdettä ja tapahtumista bileissä.

Mediaryhmä huolehti bileiden näkyvyydestä sosiaalisessa mediassa ja koulun omassa lehdessä, Non Solumissa. Juhlista kirjoitettiin tekstiä koulun sivuille, ja tapahtumasta luotiin Snapchat- ja Instagram.

Kuva 33: Mediaryhmä tiedotustyön äärellä.

The Classified Band – bilebändi, joka saa lukiolaisetkin joraamaan

Haidar Al-Morayed, Vilma Taiponen ja Julia Siimento

Tiimijakson loppubileet järjestettiin 24.11 koulumme salissa. Bileissä esiintyi entisten klassikkalaisten muodostama The Classified Band. Upean esityksen jälkeen kävimme haastattelemassa bändin jäseniä.

Loppubileissä oli aivan loistava tunnelma, josta voimme kiittää siellä esiintynyttä bändiä. The Classified Band koostuu vuosina 2010-2013, Riikan tapauksessa vähän aiemmin, klassikassa opiskelleista henkilöistä: basisti Iiro Keräsestä, koskettimien Eetu Raatikaisesta, kitaristi Petteri Koskivuoresta, rumppali Markus Koposesta sekä laulupuolesta huolehtineesta Riikka Salmisesta. Kyselimme heiltä muutamia kysymyksiä esiintymiseen ja bändin perustamiseen liittyen.

Milloin ja miten perustitte bändin?

"Aloitimme ensin neljästään ilman Iiroa, kun suunnittelimme ohjelmaa klassikan kevätjuhlaan vuonna 2010. Silloin roolit bändissä olivat erilaiset, kun esimerkiksi Eetu soitti bassoa. Kevätjuhlan jälkeen kesällä ei pitänyt olla keikkoja, mutta niitä sitten tulikin.

"Ensimmäinen keikka oli elokuussa", Riikka kertoo, johon Petteri lisää: "joku tutun tutun tuttu oli menossa naimisiin, ja päästiin sitten sinne soittamaan." Keikan jälkeen he tajusivat tarvitsevänsä oikean basistin ja pysyivät myös Iiroa mukaan, ja näin bändi oli kasattu. Nimeksi päätettiin The Classified Band, koska kaikki olivat klassikkalaisia ja he halusivat sen tulevan nimestä ilmi.

Mistä saitte idean esiintyä loppubileissä?

"Keksin idean esiintyä tiimijakson loppubileissä jo viime kesänä. Pitkän painostuksen jälkeen sain varmistettua varman esiintymismahdollisuuden", Riikka toteaa.

Kuinka paljon olitte valmistautuneet keikkaa varten?

"Olemme soittaneet esittämiämme biisejä aiemminkin keikoilla. Meillä kaikilla on töitä ja opintoja, joten kymmeniä biisejä ei kerkeä viritellä esityskuntoon. Tälle keikalle aloimme valmistautumaan syys-lokakuussa, ja käytimme treenaamiseen pari viikonloppua. Koska tunnumme toisemme niin hyvin ja osaamme omat hommamme, emme tarvitse niin paljon treeniä ennen keikkaa. Yhdessä tehtävä työmäärä on aika vähäinen, ja treenaamme paljon itseksemme", bändiläiset kertovat. Iiro mainitsee, että on todella hieno juttu, että he pystyvät treenaamaan klassikan musaluokassa.

Millaiset fiilikset keikasta jäi? Jännittikö?

Bändi oli tyytyväinen keikkaan. Riikka mainitsee, että häntä huoletti aluksi, lähteekö porukka mukaan, mutta onneksi kaikki olivat mukana alusta asti.

Lisäksi bändiläiset kiittivät Joonaa upeista valoista, jotka keikalle oli laitettu.

Petteri on bändin jännittäjä. "Ei kyllä ollut

energiaa jännittää, kun olin ollut flunssassa ja kuumeessa”, hän toteaa. Riikka kertoo, ettei häntä jännitä, mutta keikkapäivinä hän saattaa unohtaa syödä, koska ei vain tule nälkä. Iiro jatkaa, että pulssi saattaa nousta juuri ennen keikkaa, mutta paniikkia ei tule. ”Jännitys johtuu vaan siitä, että haluaa päästä sinne esiintymään”, Markus mainitsee.

Millaisia muutoksia olette huomanneet koulussa omilta ajoiltanne verrattuna nykypäivään?

Bändi kertoo, että heidän aikanaan koulu oli aivan erinäköinen: aula ei ollut kaikenlaisia hienoa, mitä siellä nyt on, kuten VR-laseja. Vaikka he olivat täällä muutama vuosi sitten, oli aula silloin vain pingispöytä ja penkkejä. Myöskään peruskorjausta ei oltu tehty.

Haluatteko sanoa jotakin kommentteja haastattelunne loppuun?

”Kiitos klassikalle mahdollisuudesta esiintyä bileissä ja kiitokset myös tiimiporukalle hyvistä loppubileistä!”

Vegaanituotteet testissä

Sata vuotta sitten Suomi kärsi elintarvikkepulasta, jolloin ihmisillä oli ravintoa niukasti. Ruokavalio koostui lähinnä perunasta, maitotuotteista ja leivästä, eikä lihaa käytetty kuin erityisinä juhlapäivinä. Sotavuosien jälkeen ruokavalio muuttui monipuolisemmaksi ja ravintoa oli enemmän saatavilla. Sokerin, lihan, juuston ja voion kulutus kasvoi, mutta niiden käyttö oli silti maltillista verrattuna nykypäivään.

Teollistumisen myötä ihmiset muuttivat kaupunkeihin ja naiset lähtivät kokopäivätyöhön, jolloin heillä ei ollut aikaa tehdä perheelleen ruokaa. Näin valmisruoat yleistyivät suomalaisten ruokapöydissä, jonka mahdollistivat myös mm. mikro ja jääkaappi kodinkoneintamalla. 90-luvun laman aikana ruoasta oli tiin jälleen tarkempia ja se oli yksinkertaista ja halpaa kotiruokaa.

Suomalaisten ruokavalio on monipuolistunut viimeisen sadan vuoden aikana huimasti, mutta erityisesti nyt 2000-luvulla, jolloin ruokavalion monipuolisuuden lisäksi ollaan kiinnitetty huomiota myös ruoan terveellisyyteen ja ekologisuuteen.

Vegaanisuus on ollut pinnalla jo parin vuoden ajan, mutta parhaillaan sitä voitaisiin kutsua trendiksi. Syitä miksi ihmiset alkavat vegaaniksi ovat useimmiten eettiset, ekologiset tai terveydelliset. Vegaaniliitto määrittelee sanan vegaani näin: *"Vegaani on henkilö, joka ei syö mitään eläinkunnasta peräisin olevia tuotteita kuten lihaa, kalaa, munia, maitotuotteita ja niiden johdannaisia. Vegaani ei myöskään osta eläinperäisiä vaatteita, kuten*

nahkaa ja villaa, eikä tue palveluita, jotka perustuvat eläinten riistoon." Tunnettuja vegaaneja ovat mm. Venla Savikuja, Riku Nieminen, Antti Launonen, Miley Cyrus, Charles Darwin, Carl Lewis ja Jared Leto.

Veganismin ja kasvissyönnin yleistyessä kaupat, ravintolat ja valmisruokayritykset ovat panostaneet tyydyttämään kuluttajien toiveita. Uusia vegaanituotteita on ilmestynyt kappoihin jätävät määrät viimeisen kahden vuoden aikana ja lisää on vain tulossa! Allekirjoittanut päätti testata Top 5 vegaanituotteet perheellään. Raatiin kuului viisi 8-47 vuotiaasta koemaistajaa.

Hoviruoka Kasvispiirakka (Vihis), 115 g/
o,95 €, S-market

+ Miellyttävän makuinen täyte, ei herätä erityisiä tuntemuksia.

+ Sopivan kokoinen ja sopii nopeaksi välipalaksi

– Liian paljon taikinaa (toisaalta jonkun mielestä taikina on piirakoissa paras osa)

– Rasvainen

3/5

Saarioinen Vegepizza, 200 g/1,40 €, S-market

+ Perinteinen roiskeläppä, jossa uutena makuvaihteluna chilisyys

-Pohjaa on paljon ja se maistuu epämiellyttävälle.

2/5

Hoviruoka Riisipiirakka, 4 x 60 g/ 1,15 € K-Supermarket

+ Maukas ja ruokaisa, paljon riisitäytettä.

-Pohja on hieman liian pehmeä ja murenevainen.

3½/5

Apetit Kasvisjauhispihvit Chrispy Chick (pakaste), 240 g/ 2,70 € S-market

+ Pinta on rapea

+ Pihveissä on purutuntumaa, makua voisi kuvailla kanamaiseksi.

+ Tuote on **gluteeniton**, sopii siis keliakoille.

– Rasvainen ja suolainen maku jää suuhun.

4/5

Kolmen kaverin jäätelö Suklaa & Pähkinäkinuskikastike, 500 ml/ 5,65 € S-market

+ Pähkinä- ja suklaapalat tuovat kivaa rakennetta jäätelöön.

+ Jäätelö on pehmeä, ei arvaisi vegaaniseksi.

+ Toimii erinomaisesti makeanhiimoon.

– Kinuski on niin makeaa, että peittää jäätelön omaa makua alleen.

– Suklaajäätelö on hieman tunkkaisen makuista.

3½/5

Suosittelen jokaisen kokeilemaan vegaanisia tuotteita, ihan vaikka vaihtelun vuoksi. Vegaaniset "mättötuotteet" on tehty myös sekasyöjien suuhun sopiviksi, eikä hintakaan ole tavallisia herkkuja korkeampi. Jos erityisesti vegaaninen mättö alkoi kiinnostamaan, Facebookissa on "Sipsikaljavegaanit" niminen ryhmä, joka levittää vegaanierkkujen ilosanomaa. Lisäksi vegaanituotteet.net sivulla on listattuna erilaisia vegaanituotteita, jotka kaikki löytyvät perusmarketeista.

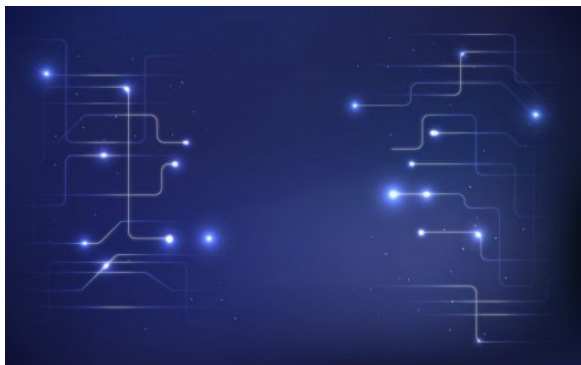
<http://www.vegaanituotteet.net/>

<https://www.facebook.com/groups/1701571030062709/>

Etusivu

Horoskooppi vuodelle 2018

Elina Luoranen, Inka Helminen ja Roosa Vänni

Kuva 34: Kertoo tulevan tähtitaivas?

Tammikuussa alkuvuonna syntyneet kauriit ovat hyvin tunteellisia ja hyvin syöneitä, jou-lukinkku on maistunut. Tunteellisuuden ta-kia tärkeiden päätösten tekeminen voi olla hyvin vaikeaa ja näin ollen alkuvuosi voi olla hyvin raskas pimeässä ja kylmässä talvessa. Neptunuksen asennon ollessa koilliseen päin maapallosta katsottuna loppukuukauden vesimiehet ovat taas puolestaan hyvin ahkeralla tuulella! Muistakaa vesimiehet kuitenkin elää hetkessä ja nauttia elämästä esimerkiksi hiihtämällä.

Helmikuussa syntyneet vesimiehet ovat Venuksen asennon uhreja ja alttiita rakastumaan. Jos rakkautta ei kuitenkaan löydy, vika ei ole planeetoissa vaan sinussa, koska et ole päästänyt Venuksen voimaa itseesi. Ystävän-päivä voi toki muuttaa elämäsi, jos autat elämäsi rakkauden ylös lumipenkasta. Helmikuun loppupuolella syntyneet kalat puolestaan eivät välitä rakkaudesta vaan ovat mieluummin yksin. He haluavat vain rauhaa ennen maaliskuussa tulevaa hiihtolomaa. Älä ota itseesi, jos kalat eivät lämpene sinulle!

Maaliskuussa kalat ovat hyvin rentoutuneita ja ovat nyt sillä tuulella, että yksinolo saa riittää! Riehakkaat kalat juhlivat koko hiihtoloman ja saattavat löytää elämänsä rakkau-den ja myös samalla itsestään uusia puolia. Pitää kuitenkin varoa, ettet etene liian nopeasti kalojen kanssa, koska muuten voit saada kylmää kyytiä. Loppukuukauden oinaat ovat hyvin stressaantuneita, koska talvi loppumaisillaan ja täytyy tehdä kevätsiivous!

Huhtikuussa syntyneet oinaat saavat energiaa auringosta, sillä päivät alkavat pidentyä huomattavasti. Oinaiden stressiä vähentää tietoisuus, että kevät ei ole enää kaukana ja kouluakin on enää muutama kuukausi jäljellä. Jupiterin kiertorata vetää loppukuukauden härkiä kohti urheilua. Härät saattavat heittää talviturkin jo tässä kuussa tai aloittaa pesäpallon pelaamisen.

Toukokuussa härillä urheilu jatkuu, sillä Jupiterin kiertorata on edelleen sama. Urheilulliset härät eivät huomioi muuta ympäristöä kovinkaan hyvin. Koska kaikki heidän huomi-onsa keskittyy urheiluun, ihmissuhteet saattavat kärsiä. Kesäloma on jo ovella ja kohta hyvin koulussa pärjänneet kaksoset saavat todistukset käteen. Ei siis ihme, että suvivirsi on lähellä kaksosten sydäntä.

Kesäkuussa kaksoset nauttivat yöttömästä yöstä ja keräävät 7 kukkaa tyynyn alle. Rakkaudesta on siis luvassa, jos näkee unissaan puolison! Ravut ovat puolestaan reippaalla tuulella ja kalastavat kesäkuun lopun. Saalista on luvassa myös rakkausrintamalla. Olkaa siis valppaina, kun rapu tulee kohdalle!

Heinäkuussa ravut ovat puolestaan innokkaita marjastajia ja pakastimet pursuavat itse kerättyjä mansikoita, vadelmia ja mustikoi-
ta. Leijonat alkavat valmistautua tulevaan lukuvuoteen keräämällä motivaatiota ja unta. Uniset leijonat voivat olla hieman ärtyneitä, joten kannattaa pysyä loitolla.

Elokuussa syntyneet leijonat ovat hyvin reippaalla tuulella ja valmiina tulevaan koitokseen. Saturnuksen renkaat lähettävät leijonille signaaleja keskittymään koulun aloitukseen. Loppukuukauden neitsyet ovat hyvin ahdistuneita kouluun paluusta. Saturnuksen renkaista ei ole neitsyiden tapauksessa apua!

Syyskuussa neitsyet saavat kuitenkin motivaatiota kouluun, sillä luonto alkaa muuttua ja niin myös neitsyidenkin mieliala samalla. Syyskuun vaa'at ovat Marsin liikkeen vuoksi innolla odottamassa tulevaa syyslomaa! Muista antaa vaa'an intoilla rauhassa.

Lokakuussa syntyneet vaa'at ovat jo aivan täpinöissään lomasta! He tulevat saamaan iki-

muistaisen loman ja löytämään uuden ihas-
tuksen syyssateiden keskeltä. Loppukuukau-
den skorpionit ovat hyvin syvällä kaamosma-
sennuksessa, mutta ei huolta, sillä Uranus on
kallellaan pohjoiseen ja se tietää vain hyvää.
Älä anna räntäkelien masentaa enempää, sil-
lä kohta saapuu jo pysyvä lumi.

Marraskuussa syntyneet skorpionit ovat Mer-
kuriuksen vaikutuksen alaisina, mikä vaikut-
taa skorpionien koulumenestykseen hieman
negatiivisesti. Skorpionit eivät välttämättä
jaksakaan panostaa elämäänsä. Loppukuussa synty-
neet jousimiehet ovat puolestaan hyvin rau-
hattomia, koska tietävät joulun olevan koh-
ta. Muista ostaa jousimiehelle joulukalenteri,
että hän pystyy laskemaan päivät!

Joulukuussa syntyneet jousimiehet ovat jo in-
noissaan joulusta ja odottavat innolla joulu-
kinkun syömistä. Piparit ja joulutortut ovat
myös mielessä. Päivät menevät joulua valmis-
tellessa. Loppuvuotena syntyneet kauriit ovat
hyvin väsyneitä rankasta syyslukukaudesta ja
aikovat nauttia joululomasta täysin rinnoin.

Toimitus

Päätoimittaja

- Tuomas Alanen

Toimittajat

*Kuva 35: Non Solumin toimitus ryhmäkuvas-
sa. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jon-
ninen*

- Heikkinen Tuomas
- Heiskanen Maija
- Heiskanen Tatu
- Honkanen Jannika
- Holopainen Piita
- Ikäläinen Juhani
- Juntunen Anni
- Jääskeläinen Janne
- Kauppinen Marika
- Lahti Sara
- Leppävuori Hanna
- Mustonen Tiia
- Nissinen Tuuli

- Pulkkinen Eevi
- Sikanen Oona
- Soininen Miia
- Sopo Annika
- Soranta Santeri
- Turunen Kiia
- Elina
- Mira
- avustavat toimittajat: Haidar Al-Ma-
rayed, Aino Aromaa, Wilma Hyppölä,
Aino Laukkanen, Aleksi Laukkanen, El-
viira Moilanen, Julia Simento, Vilma
Taiponen, Maiju Vertanen, Ulpu Ålan-
der ja EYP-klassikkalaiset

Ohjaava opettaja

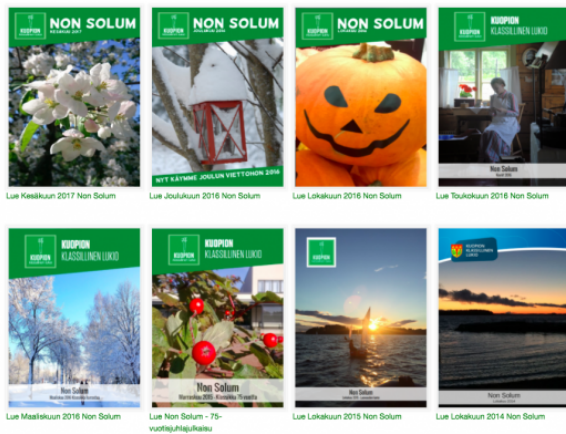
- Henna Hämynen

Kansikuva

- Marika Kauppinen

Aiempien Non Solumien arkisto

Pääset lukemaan aiempia Non Solum -julkaisuja klikkaamalla kuvasta.

Kuva 36: ¹

¹<https://klassikka.onedu.fi/web/non-solum-julkaisut/>

Lähdeluettelo

Lähteet Suomen 100 itsenäisyyden
vuotta -artikkeliin:

<http://www.100visio.fi/fi/vuoden-1917-itsenaisyyssjulistus>² (luettu 9.10.2017)

<http://www.fesillanpaanseura.org/nobel-palkinto>³ (luettu 9.10.2017)

<https://www.radionova.fi/uutiset/musiikki/a-125750>⁴ (luettu 9.10.2017)

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/04/02/parasta-ikina-television-lastenohjelmat-50-vuotta>⁵ (luettu 9.10.2017)

https://www.mtv.fi/viihde/ohjelmat/idols/uutiset/artikkeli/hannasta-suomen-ensimmainen-idols-voittaja-vuonna-2003/4667768#gs_l=ar8BY0⁶ (luettu 9.10.2017)

<http://www.fesillanpaanseura.org/nobel-palkinto>³

<https://www.radionova.fi/uutiset/musiikki/a-125750>⁴

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/04/02/parasta-ikina-television-lastenohjelmat-50-vuotta>⁵

https://www.mtv.fi/viihde/ohjelmat/idols/uutiset/artikkeli/hannasta-suomen-ensimmainen-idols-voittaja-vuonna-2003/4667768#gs_l=ar8BY0⁶

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/12/18/kimi-raikkonen-maailmanmestari>⁸

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/12/04/turun-raitiovaunut>¹¹

https://www.akuankka.fi/artikkeli/akupedia/julkaisut/aku_ankka_lehti⁹

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/12/04/turun-raitiovaunut>¹¹

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/12/04/turun-raitiovaunut>¹¹

<https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenneturva/liikenneturvan-historia>¹²

https://www.pssh.fi/etusa/tyo/tyo-100-vuotta-ja-tehtavat/historia?redirect=https://www.pssh.fi/etusivu?p_p_id=3&p_p_mode=view¹³

https://www.akuankka.fi/artikkeli/akupedia/julkaisut/aku_ankka_lehti⁹ (luettu 9.10.2017)

<http://yk.fi/node/454>¹⁰ (luettu 9.10.2017)

Kuva 37: ²⁵

²⁵https://klassikka.fi/lehti/wp-content/uploads/sites/3/mcx/2023-07/nuorten_uusi_itsenaisyyssjulistus_2017_fi.pdf

Toimittajat

*Kuva 38: Non Solumin toimitus ryhmäkuvas-
sa. Kuva: Hovikuvaaja Juuso Jon-
ninen*

- Ikäläinen Juhani
- Juntunen Anni
- Kauppinen Marika
- Lahti Sara
- Mustonen Ella
- Mustonen Tiia
- Nissinen Tuuli
- Pulkkinen Eevi
- Sikanen Oona
- Soininen Miia
- Turunen Kiia
- Brilli Elina
- Mira Laitinen

Päätoimittaja

Tuomas Alanen

o_tuomas.alanen@edu.kuopio.fi

Toimittajat

- Heikkinen Tuomas
- Heiskanen Tatu

Ohjaava opettaja

- Henna Hämynen